

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT LAPJA

51. évfolyam, 157. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1961. július 6.

Hatalmas tömegek tüntettek szerdán Algériában a franciák ellen

Szerda estig több mint ötven halott- és 300 sebesült-áldozatról érkezett jelentés

Szerdán Algéria lakossága — az Algériai Felszabadulási Front és az Algériai Kommunista Párt felhívására — munkabeszüntetésekkel és tüntetésekkel tiltakozott a franciák algériai jelenléte és Algéria felosztása ellen. Szerdán volt ugyanis 131. éve annak, hogy a franciák elfoglalták Algériát.

Szerdán reggel az Európa I. nevű algériai rádióállomás helyzetképe szerint Algírban, Algéria fővárosában minden eddigit felülmúló katonai és rendőri készültség volt. A belvárosban egyetlen muzulmán sem lehetett látni s az óvárost, a Kasbah-t csendőrség vette körül: mindenütt drótkadályok, páncélautók, tankok, az araboktól a külvárosokban pedig éjtórnányosok álltak készenlétben. Az üzletek zárva voltak: a dolgozók, a kereskedők sztrájkja teljes.

Ez a viszonylagos csendes kép a déli órák közeledtével megváltozott. Először a város muzulmán negyede mozdult meg. Tüntető csoportok járták az utcákat az FLN, az Algériai Nemzeti Felszabadulási Front zászlóival és «Éljen Ferhat Abbas» kiáltásokkal. Mindenütt felhangzott a muzulmán nők harca hívó »ju, ju!«-kiáltása. Az arab negyed felett helikopter keringett, hogy a tömörülési központokat megfigyelje. A rendőrség gumibotokkal támadt egy mintegy háromszáz főtűntető csoportra, amely puszta kézzel és kövekkel védekezett.

Algéria más városaiban is tüntettek. Constantine-ben négy-öt ezer ember vonult fel csoportokban.

portokban. A város különböző részeiben összecaptak a karhatalommal.

A tüntetők vasrudakkal, botokkal, borotvapengékkel és egyéb alkalmi fegyverekkel küzdöttek.

A karhatalom előbb könnyfakasztó gránáttal próbálta a tömeget szétszórni, majd fegyverét használta. Ketten meghaltak, sok sebesülés történt.

Milianában is véres összetűzések voltak. Öt személy meghalt, sok a sebesült.

A tüntetők zöme fiatalokból tevődött össze.

Telermában kétezer muzulmán csoport össze a rendőri erőkkel. A rendőrség tüzelt; két muzulmán meghalt, öt megsebesült.

Castiglione-ben és Blidában, Koleában és Zeraldában, az Algirtól nyugatra fekvő helységeken ugyancsak összetűzések voltak. A forgalom megszűnt Blida és Castiglione között. Castiglione-ben az összetűzések után — amelyekben két ember meghalt 13 megsebesült — elrendelték a kijárási tilalmat.

Berardban, az Algirtól 66 kilométerre északra fekvő tengerparti városkában a rendőrség szintén fegyverrel próbálta visszaszorítani a tüntetők tömegeit.

Nemhivatalos becslések szerint a tüntetések halálos áldozatainak száma az első jelentések szerint 13, ötvennél többen pedig megsebesültek.

Szerdán az esti órákban hivatalos jelentésekben

több mint 50 halottról, közel 300 sebesültről esett szó.

A tragikus lajstrom azonban korántsem tekinthető teljesnek.

Párizsi politikai körökben egybehangzó a vélemény, hogy július 5. eseményei megmutatták:

1. A degaulleista kormány hiába próbálta kétségbe vonni: az FLN mögött valóban felsorakozik az algériai nép túlnyomó többsége; 2. Az arab tömegek ma is, akárcsak a közel hét esztendője folyó háborúban, mindenkor készek életüket is feláldozni a függetlenségért és az ország területi egységéért.

Nagyobb ütemben, tervszerűbben épülnek a gyalogjárdák a III. kerületben

Rövidesen teljesítik az egész évi utépítési tervet

Idén újabb gyalogjárdák építését határozták el a III. kerületben. Az egész évre előirányzott munkálatokat a lakosság érdekében már az első fél évben megkezdték. A Szegei Köztisztasági Vállalat a korábbi évek tapasztalatai szerint igyekezett meg a szabadtéri játékok kezdete előtt átadni az új aszfaltjárdákat. A nyári hónapokban ugyanis főképpen a belterületi munkák a legsürgetőbbek. A gyalogjárdaépítés ilyen üteme következtében

júliusig az egész éves terv kilencven százalékát teljesítették a III. kerületben. Javult a tervszerűség is az idén. Így például összehangolták a más vállalatok útfelbontással járó beruházásait a gyalogjárdaépítéssel. A Pulcz utcában a Csongrád megyei tanács tervosztálya építtette a Rákóczi téri új megveházához a gőztápvezetéket. Az építők után közvetlenül haladtak a Köztisztasági Vállalat szakmunkásai. Így

a gőztápvezeték helyét nem kellett újra a korábbi téglával lerakni, egy munkafolyamatot megta- karítottak, azonnal az aszfaltgyalogjárdát kezdték építeni.

Ugyanilyen tervszerűen jártak el a Bakay Nándor utcában is. Itt a szegedi postai igazgatóság fektetett le telefonkábeleket.

A III. kerület aszfaltgyalogjárda építése lényegében már júliusig befejeződött. Az évi másfélmillió forintos keretből egy millió-háromszázezer forintot használtak fel eddig.

Elkészült a Korda sor, a Katona utca, a Bakay Nándor utca. Utolsó simítások vannak hátra a Pulcz utcában, s a Marx téren a Hús-

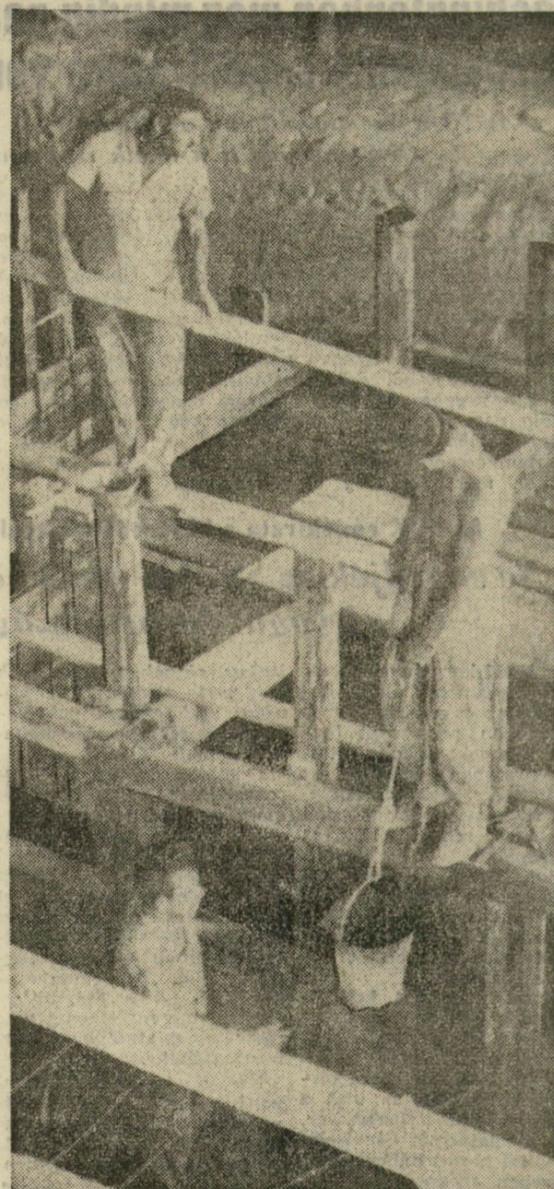
Ma:

Az NDK emlékirata a hitlerellenes koalíció államaihoz

Szabadtéri mozaik

Gondolatok az irodalmi kritikáról

Épül a kábelgyári dróthúzómű

(Somogyiné felv.)

Az egykori laktanya lovardájában több hónap óta folyik a munka. Ide kerül a Kábel- és Sodronykötélglyár szegedi telephely dróthúzó üzemszerkezete. A nagy hangár szerű épületben az építők a lágyító kemencék kialakításával foglalkoznak. Képünkön az egyik lágyító kemence alapját készítő munkások láthatók. (Kábelgyári cikkünk a 3. oldalon)

Kukoricakombájn, gyümölcszedő gép, új szőlőművelő traktor

a mezőgazdasági gépkísérlet eredményei

A Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet az idén kiterjedt kutatásokat folytat az eddig még nem gépesített mezőgazdasági munkafolyamatok gépesítését, illetve a régi megoldások helyett új, korszerű gépesítési formák alkalmazását illetően.

A kukoricatermesztés gépesítésében jelentős előrehaladást ígér a jelenleg kísérlet alatt álló, morzsolós rendszerű kukoricabetakarító kombájn. Ez a géptípus a tapasztalatok szerint a 30 százaléknál nem több nedvességtartalmú kukoricánál jól dolgozik, a betakarítási veszteség viszonylag alacsony. Legfőbb előnye, hogy

felelegessé teszi a kukoricacsövek szállítását, szárítását és raktározását,

továbbá, hogy nem kíván különösebb beruházást: a gabonakombájnokat kiegészítő berendezéssel látják el, s így azok kihasználása legalább kétszeresére növekszik. Emellett megkezdte a tavaly eredményesen kipróbált KB-1-es függesztett rendszerű kukoricakombájn sorozatgyártását is. Ez a gép letöri és összegyűjti a kukoricacsöveket, felaprítja és gyűjtőkocsiba fújja a szárrészeket. A mezőgépjelöltési intézet ebből az egysoros gépből az idén kétsoros típus alakít ki, s így jelentősen megnöveli a termelékenységét.

A nagyüzemi szőlőültetvények talajmunkáihoz és ápolásához szükséges erőgépek »családja« a közeljövőben új hazai géppel, egy háromke- rekes, állítható nyomtávú,

hidastraktorral gyarapszik. A szakemberek véleménye szerint ugyanis a legutóbbi években importált UH-40-es, négykerék meghajtásos, nehéz hidastraktor mellett szükség van egy könnyebb, mozgékonyabb típusra, amely

a nem nagy vonóerőt igénylő sarabolási, permec- tezési stb. munkákat gazdaságosan elvégzi.

A gyümölcsösök talajművelő és növényvédő gépeit az utóbbi években alakították ki. A tavalyi kísérletekben jól bevált oldalazó tárcsa, az oldalazó talajmá- rós és borona szériagyártását máris megkezdték. Ugyan- csk jól beváltak a gyakorlatban a magyar gyárma- nyú Rapidtox 2 és 3 jelű, nagy teljesítményű, motoros permeterzőgépek. Most a gyümölcsösüzem és árvelőké- szítés, valamint a csomagolás félautomata gépesítésén dolgoznak az intézet szakem- berei. A Nyírmadai Állami Mezőgazdaságban előreláthatólag még a nyáron elkészül az első almamanipuláló üzem.

A leszedett almát szállító- zászalag viszi a selejtező- gépbe, majd a válogató-, osztályozógépen megy át az áru, aztán gép tisztítja meg kefékkel, s ugyancsak gép vonja be a gyümölcsöt konzerváló vaszré- teggel.

Érdekes kísérleteket kez- denek az idén a Mezőgazda- sági Gépkísérleti Intézet munkatársai az egyes gyü- mölcsnemeknél külföldön már bevált pneumatikus vagy hidraulikus rázó- és gyűjtőernyő hazai meghono-

sítására. Elsősorban a dió, a mandula, továbbá a szilva, az egyes körte- és almafaj- lák, valamint a barack sze- dését lehet ily módon meg- gyorsítani, egyúttal olcsóbbá tenni.

A kísérleti gépet az Észak- Amerikai Egyesült Államokból hozzák, a gyű- jtőernyőt pedig az intézet- ben szerkesztik.

Ami a zöldségfélék beta- karításának gépesítését il- leti, mindenekelőtt a trak- tor vontatású szedőkocsik al- kalmazására és a szállítás megjavítására törekszenek. Az öntözéses gazdálkodás ki- terjesztése érdekében széles- körűen alkalmazzák a mű- anyagcsöveket, amelyek könnyebbek, olcsóbbak a vascsöveknél, s emellett sok- kal jobban ellenállnak a korróziónak.

A kombájnokat is korsze- rűsítik. Tíz különböző típu- sú arató-cséplőgépet indító- tak útnak az elmúlt napok- ban a Kiskunsági Állami Gazdaság apajpusztai üzem- egységébe, ahol azonos kör- ülmények között próbálják ki és minősítik az egyes gé- peket. A legutóbbi

három év fejlesztési prog- ramjában születtek meg az EMAG-ban a B-62 és a ZSMV jelű, korszerű ara- tókombájn,

melyek méltán vetélkedhet- nek Európa legjobb arató- cséplőgép típusaival. A ZSMV jelű kombájnból ötöt Csehszlovákiába vittek bemutatásra. A két új kom- bájntípus a tervek szerint 1962 januárjában kerül so- rozatgyártásra.

LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT:

Az algériai nép felsorakozott kormánya mögött

A tüntetések a szerdai nap folyamán mind több és több városban, faluban ismétlődtek meg.

Fel sem lehet sorolni, hogy hány helyen vonultak az utcákra a Ferhat Abbasz és az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányát él- tető tömegek.

Algírban, ahol pedig mintegy 35 000 főre rúgott a »rendfenntartó erők« össz-

létszáma, a nap folyamán több ízben volt kisebb-na- gyobb tüntetés.

Egyre-másra érkeztek je- lentések Párizsba ezzel a gyászos refrénnel: »A rend- fenntartó erők fegyverüket használták: az incidensek halottai, sebesülteik vannak«.

A tüntetések és a fegyveres összetűzések áldozatai szá- mának megállapításához nap- pok kellene.

Átadta megbízólevelét

India új budapesti nagykövete

Dobi István, a Népköztar- saság Elnöki Tanácsának el- nöke szerdán fogadta Subi- mal Dutt rendkívüli és meg- hatalmazott nagykövetet, az Indiai Köztársaság új ma- gyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevelét átadásánál jelen volt dr. Sik Endre kül- ügyminiszter, Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, Mihályfi Ernő, az Elnöki Tanács tagja, Köteles Jenő vezérőrnagy és Gergely Mik- lós, a Külügyminisztérium protokoll osztályának helyet- tes vezetője.

Subimal Dutt nagykövet

megbízólevele átadásakor beszédet mondott. Szavaira Dobi István válaszolt.

Kádár János elvtárs fogadta az indiai és a bolgár nagykövetet

Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkás- párt Központi Bizottságának első titkára, államminiszter, szerdán bemutatkozó látoga- tásón fogadta Subimal Dutt- ot, az Indiai Köztársaság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Ugyancsak szerdán fogad- ta Kádár János elvtárs — Krasz- tyu Sztójcev elvtársat, a Bolgár Népköztársaság távo- zó, budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. A beszélgetés szívélyes, ba- ráti légkörben folyt le.

Washingtonban még mindig nem készítették el a Szovjetunió emlékiratára vonatkozó választ

Az NDK memoranduma a hitlerellenes koalíció tagjaihoz Gerstenmaier is a náci szolgálatában állt

Washingtonban, az Egyesült Államok fővárosában csaknem két hét óta ülésezik az úgynevezett négyhatalmi munkacsoport, pontosabban az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Nyugat-Németország több képviselője. Feladatuk, hogy elkészítsék a Németország és Nyugat-Berlin kérdésével foglalkozó szovjet emlékiratra adandó „egyhangú” nyugati választ. Az amerikai fővárosból érkezett jelentések szerint a négyhatalmi munkacsoport még mindig nem fejezte be válaszcímlevél végleges formába öntését.

A munkacsoport keddi ülése azért maradt el, mert Kennedy elnök tanulmá-

nyozni kívánta a válaszcímlevél-tervezet szövegét. Ugy tudják, az elnök fenntartotta magának a jogot, hogy bizonyos részletkérdésekben változtatásokat eszközöljön. Feltehetően a munkacsoport legközelebbi, mára, illetve péntekre tervezett ülésén ezeket a változtatásokat vitatja meg. Valószínűleg e hét végén fogadják el a végleges szöveget, amelyet jóváhagyás végett azután Párizsba küldenek, az Északatlanti Szövetség állandó tanácsához. A nyugati válaszcímlevéket valószínűleg csak a jövő hét közepén, vagy végén küldik el a Szovjetunió kormányának.

Az NDK emlékirata a hitlerellenes koalíció államaihoz

Ne engedjék az SS-eket ismét hatalomra jutni Nyugat-Németországban

Az NDK-kormány a Potsdami egyezményt aláíró hatalmaknak és a hitlerellenes koalícióban részt vett összes államoknak eljuttatott emlékiratában felhívja az említett országok kormányának figyelmét, hogy a bonni hatóságok rehabilitálják az SS-csapatok volt tagjait. Június 29-én ugyanis a nyugatnémet szövetségi gyűlés — a bonni képviselőház — az NSZK-kormányának kívánságára határozatot hozott arról, hogy állami nyugdíjat kell fizetni a volt SS-eknek és ezzel a súlyos, emberiségellenes bűntettekben vétkes aktív náciaknak a bonni kormány megnyitja az utat a felelős állami tisztségekhez.

Legutóbb dr. Eugen Gerstenmaier, a Keresztény Demokrata Unió, (ez a nyugatnémet kormánypárt, Adenauer pártja) egyik vezető személyisége, a bonni képviselőház elnöke dicsekedett el a hitlerellenes múltjával, azaz, hogy — s ez a nyugatnémet képviselőház évkönyvében is be van jegyezve — az 1944. július 20-i, hitlerellenes merényletben való részvétel miatt több évi fegyházra ítélték.

Nos, a »Bonner Koreespondenz«-ben szerdán nyilvánosságra került adatok egészen mást bizonyítanak. Az említett lap közli Gerstenmaier 1941. szeptember 24-én, az egyházi külügyi hivatalhoz benyújtott egyik jelentés a hitleri külügyminisztérium megbízásából Délkelet-Európában tett útjáról. »Szeptember 2—22. között beutaztam Szerbiát, Bulgáriát, Görögországot és Romániát, hogy ismét kapcsolatba lépjek az illető országok ortodox egyházi vezetőivel — írja jelentésében Gerstenmaier —, s betöltsem a Németországban külföldi ortodox teológusok részére rendelkezésre bocsátott ösztöndíjas helyeket. Emellett megtárgyaltuk a bolsevista propaganda elleni további harc feladatait. A helyzet tanulmányozása

alapján nézetem szerint nagyobb propaganda-akciók ismét Bulgáriában lennének szükségesek. Az antibolsevista propagandát Bulgáriában intenzívebben kell folytatni az ortodox egyháznak a legutolsó faluig elerő apparátusa segítségével. Ehhez az előkészületeket, amennyire az idő rövidsége megengedte, megtettem».

Tehát: Gerstenmaier sem különb társainál...

Külpolitikai hírek röviden

A szovjet kormány szerdán a Kremlben villásreggeli adott Csen Ji kínai miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter tiszteletére, aki Genfből jövet átutazóban Moszkvában tartózkodik.

A villásreggeli megjelent Csen Ji és kísérete, valamint Liu Hsziao nagykövet. Szovjet részről ott voltak Nyikita Hruscsov, Alekszej Koszigin, Frol Kozlov, Anasztasz Mikojan, továbbá Andrej Gromiko külügyminiszter és más személyek.

Szerdán harmadik napja ülésezett a Mongol Népi Forradalmi Párt 14. kongresszusa. A szerda délelőtti ülésen folytatódott a vita Cedenbal és Cend beszámolóiról. A kongresszus nagy érdeklődéssel fogadta D. Dugerszurum-nak, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága titkárnak felszólalását. A szerda délelőtti ülésen a bolgár, a koreai, a vietnami és az albán testvérpártok képviselői üdvözölték a kongresszust.

Szerdán Pham Van Dong miniszterelnök vezetésével baráti látogatásra Csehszlovákiába érkezett a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége.

Dél-Afrika letartóztatással fenyegeti az ENSZ vizsgáló bizottság tagjait

Erich Louw dél-afrikai külügyminiszter kedden este rádióbeszédben jelentette be, hogy kormányja elhatározta a dél-afrikai kérdés kivizsgálásával megbízott ENSZ-küldöttség tagjainak letartóztatását, ha azok a Dél-afrikai Köztársaság területére lépnek.

Afrikai Betsuana-földre készül, hogy ott kihallgassa a dél-afrikai menekülteket a Verwoerd-rendszer fajüldöző rémtetteiről.

A dél-afrikai kormány erre a lépésre azért határozta el magát, mert az ENSZ-küldöttség vezetője kijelentette: engedéllyel, vagy anélkül a Dél-afrikai Köztársaságba utazik, hogy anyagot gyűjtsön jelentéséhez.

Kuwaitról tárgyal a Biztonsági Tanács

Kedd estig újabb ötven angol szállítórepülőgép érkezett Kuwaitba, megrakodva katonákkal és fegyverekkel.

Szerint 20 órákor folytatta a kuwaiti kérdés megvitatását. Bár Kuwait nem tagja az ENSZ-nek, a küldöttség felszólalási jogot kér és nyilván van kap is a Biztonsági Tanácstól álláspontjának előterjesztésére.

A kuwaiti küldöttség kedde este megérkezett New Yorkba, de nem nyilatkozott a sajtónak. A Biztonsági Tanács szerdán, magyar idő

Lapzártakor az ülés tartott.

Miért szorgalmazza az ENSZ a kongói parlament összehívását?

Az ENSZ kongói képviselő-tudomásra adta a Leopoldville-i hatóságoknak,

valgis Kaszavubu rendszerének, hogy az ENSZ egyetlen centet sem folyósít a júniusban Kaszavubueknak ígért tízmillió dolláros gazdasági segítségből, amíg meg nem nyit a kongói parlament új ülészsaka.

A jelentés szerint Leopoldville-i ENSZ-körökben befejezték, hogy Kaszavubuek ismétellen halogatják a parlament ülészsének megkezdését és a fenti bejelentéssel akarják cselekvésre kényszeríteni a Leopoldville-i hatóságokat.

Az ENSZ kongói vezetőinek körében bizalmas beszélgetésekben nem titkolják azt a tényt, hogy minden erővel szeretnék elérni a kongói parlament összehívását.

E körökben attól tartanak, hogy ha Hammarckjöld ENSZ-főtítkári — aki szeretné személyesen ellenőrizni a helyzetet Kongóban még az ENSZ közgyűlésének szeptemberben megnyíló ülészsaka előtt — nem jelentheti majd a közgyűlésnek, hogy a kongói parlament ismét működik és az országnak új kormánya van, nem tudná megindokolni miért költött az ENSZ 100 millió dollárt Kongóban.

Ha az amerikaiak visszaszolgáltatják a kubai repülőgépeket, a kubai kormány is más politikát követ.

Ebben az esetben pedig a közgyűlés úgy vélekedhetik, hogy az ENSZ eddigi tevékenysége Kongóban kudarcot vallott. Így könnyen arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy több pénz nem szavaz meg a kongói kiadásokra.

Castro közölte, hogy ennek következtében Kubában átmenetileg szabályozni kell az állati és növényi zsiradék elosztását. Castro közölte, hogy

a Szovjetunió tízezer tonna zsírt szállít Kubának, azonban ez nem lesz elég a szükséglet fedezésére. Rámutatott, hogy 1962-végén Kuba már saját maga fogja előállítani a szükséges zsiradék-mennyiséget.

Az amerikaiak legutóbb leállították a Kubába irányuló zsiradékszállításokat.

Castro közölte, hogy ennek következtében Kubában átmenetileg szabályozni kell az állati és növényi zsiradék elosztását. Castro közölte, hogy

a Szovjetunió tízezer tonna zsírt szállít Kubának,

Az Egyesült Államok kubaellenes akciója teljes kudarcot vallott

— mondta Fidel Castro

Fidel Castro kubai miniszterelnök keddi televíziós beszédében rámutatott; az Egyesült Államok abbeli törekvése, hogy agresszív kubaellenes frontot kovacsoljon össze latin-amerikában, kudarcot vallott, mert javaslatai sértőek és visszataszítóak voltak a népek számára.

megjegyezte, hogy az sikertelen volt, mert

Stevenson dollármilliárdokat ajánlott, majd feltételeket szabott.

Stevenson »Szövetség a haladásért«-tervét reklámozta, ami »a cápa és a szardínia szövetségéhez hasonlítható«-mondotta a miniszterelnök.

A latin-amerikai népek visszatartják az amerikai nyomást és függetlenül cselekszenek.

Castro bejelentette, hogy Kuba el fog kobozni minden amerikai repülőgépet, amely Kuba földjén leszáll. Ez a válasz arra, — mondotta — hogy az amerikai hatóságok lefoglalták azt a kubai személyszállító gépet, amelyet ellenforradalmi banditák ar-

Castro kiemelte Ecuador és Brazília független külpolitikáját. Stevenson legutóbbi délamerikai útjáról szólna

ra kényszerítettek, hogy Miami-ban szálljon le, valamint három mezőgazdasági permetező repülőgépet.

Castro közölte, hogy ennek következtében Kubában átmenetileg szabályozni kell az állati és növényi zsiradék elosztását. Castro közölte, hogy

a Szovjetunió tízezer tonna zsírt szállít Kubának,

Ülést tartott szerdán a laoszi kérdéssel foglalkozó genfi értekezlet

A laoszi kérdéssel foglalkozó értekezlet szerdán Puskin szovjet külügyminiszter-helyettesnek, a szovjet küldöttség vezetőjének elnöklésével ülést tartott.

Az első felszólaló Ung Van Khiem, a Vietnami Demokratikus Köztársaság külügyminisztere válaszolt az amerikai megbízott keddi nyilatkozatára. Megállapította, hogy az Egyesült Államok újból felvetette a tényleges tűzszünet kérdését, jóllehet teljesen világos, hogy erre vonatkozólag csak maguk a laosziak köthetnek egymással megállapodást. Ez a kérdés nem tartozik a genfi értekezlet napirendjéhez. Hasonlóképpen elfogadhatatlan az a követelés is, hogy először az ellenőrzés kérdését vitassák meg, ne pedig a laoszi függetlenség és semlegesség tiszteletben tartásának kérdését.

A vietnami küldöttség vezetője rámutatott arra, hogy ismét kísérlet történik a genfi tárgyalások elhúzására. Ebben az összefüggésben két ténnyre hivatkozott. Az első az, hogy Washington nemrég ígéretet tett: továbbra is katonai támogatást nyújt a lázadóknak. A má-

sodik tény: a lázadók szabotálják a Na Mon-i hármastanácsot.

A vietnami küldött felszólította a washingtoni kormányköröket, szüntessék meg a beavatkozást Laosz ügyébe és hagyják abba az értekezlet munkájának késleltetésére irányuló mesterkedéseiket. A laoszi béke biztosításához egy dolog szükséges: az Egyesült Államok és partnerei vonják ki

onnan mielőbb csapatokat és katonai személyzetüket. Ezt a zürichi közlemény is szükségesnek tartja, s ezt követelik a laosziak és a többi délkelet-ázsiai nép — jelentette ki Ung Van Khiem.

Utána a thaiföldi megbízott szólt fel. A SEATO-tagállamok küldöttségeinek álláspontját védelmezte.

A következő ülést csütörtökre tűzték ki.

Az OIRT ülészsakának eseményei

A pénteki közgyűlés előkészítésére szerdán délután a Technika Házában ülést tartott az OIRT (Nemzetközi Rádió és Televízió Szervezet) igazgató-tanácsa.

Az ülészsakra megérkezett Sz. V. Kaftanov, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő állami rádió és televízióbizottság elnöke, E. Janimjagi, az északi rádió és televízió elnöke, N. Szkacsko, az ukrán rádió és televízió elnöke, N. Karcov, a lett rádió és televízió főmunká-

társa, a finn delegáció O. Toivonen-ek, a finn rádió igazgatóhelyettesének vezetésével, Hamad, az Egyesült Arab Köztársaság rádió-televíziójának vezérigazgatója, R. Demel, a ceyloni rádió igazgatója és Cset Cshem, a kambodzsai rádió vezérigazgatóhelyettese.

Csütörtökön ülést tart az OIRT mindhárom bizottsága: a rádió és televízió programbizottság s a technikai bizottság.

a volt SS-alakulatoknak azon tagjai, akiknek »érdemeik vannak«-és tízéves szolgálati időt tudnak igazolni, vagy magas nyugdíjban részesülnek, vagy pedig a bonni államapparátusba kerülhetnek.

A módosított törvény 20 ezer volt SS-legényre terjed ki, s a fizetendő nyugdíj évi 600 millió márka többletkiadást jelent a bonni kormánynak.

Mindez akkor történik — írja a Junge Welt című lap, a Szabad Német Ifjúsági Szövetség sajtóorgánuma —, amikor Eichmann a legszörnyűbb bűnökkel vádolják és a vádat bizonyítják is.

Az NDK felhívása aláhúzza: az említett törvény megszavazása Nyugat-Németországban a potsdami megállapodás elkövető megsértése.

A hitlerellenes koalícióban részt vett országok kormányainak fel kell lépniök a potsdami egyezmény e súlyos megsértése ellen, s a két német állammal megkötendő demokratikus békeszerződés útján véget kell vetni a fasizmus kibontakozásának Nyugat-Németországban.

Brandt ismét hallatja hangját

Brandt nyugat-berlini polgármester kedden a városi szenátus ülésén mondott beszédében azt fejtegette, hogy véleménye szerint »nem lesz szükség a berlini kérdésben kidolgozott nyugati katonai tervek gyakorlati megvalósítására, a politikai küzdelem azonban fokozódni fog«.

Brandt sürgette, hogy »a Nyugat maga szabja meg a nemzetközi síkon folytatott viták tárgykörét és készüljön fel a Kelet politikai taktikájának ellensúlyozására«.

Az Adenauer-kormány — különösen az utóbbi időkben — nagy erőfeszítéseket tesz, hogy bebizonyítsa: vezető politikusainak sorában a többségnek »tisztességes múltja van«. Erre azért van szüksége, hogy annyira, amennyire ellensúlyozhassa a Globke körül támadt botrány hatásait. Globke, a nyugatnémet kormány államtitkára ugyanis az a po-

SZÜKSÉGE VAN GAZDASÁGI TÁJÉKOZOTTSÁGRA?

ÉRDEKLŐDIK A KÖZGAZDASÁGI PROBLÉMÁK IRÁNT?

KIVÁNCSI A VILÁGPOLITIKAI ESEMÉNYEK HÁTTERÉRE?

FIZESSE ELŐ A figyelőt!

Szabadtéri MOZAIK

Egy hét múlva kezdődnek a helyszíni próbák * Teljes üzemen az asztalosok és díszletfestők * Francia király: Bilicsi Tivadar * Százötven főnyi műszaki gárda * Megnövekedett érdeklődés a termelőszövetkezetekben

A Szegedi Szabadtéri Játékok produkciójának első próbái most már véglegesek. Július 12-én Mikó András főrendező irányításával a Bánk bánnal kezdődik az első próba. Ezt követően 14-én a Hunyadi László, 24-én pedig a János vitéz próbái kezdik el.

Július 10-én a szabadtéri játékokhoz statisztafelvételt tart a játékok igazgatósága a Szegedi Nemzeti Színházban. A több mint 700 főnyi statisztéria zömét idén is a munkásárság és a karhatalmisták adják a játékokhoz. Rajtuk kívül azonban még 210 statisztát alkalmaznak, 70 százalékban nő, 10 százalékban férfit, 20 százalékban pedig gyermekszereplőket.

Tegnap megkezdődtek a Szegedi Nemzeti Színházban a szabadtéri játékokon résztvevő táncosok próbái, Barkóczy Sándor koreográfus irányításával. A tánckarba meghívták az ÉDOSZ szegedi együttesének öt tagját is, Abraham Andrást, Minyó Anrást, Vónéki Mihályt, Török Istvánt és Lengyel Zoltánt.

Az asztalosok és a díszletfestők most már teljes üzemen dolgoznak a szabadtéri játékok munkahelyein. Készül már a Moszkvai Állami Akadémiai Nagy Színház Kóvirág című balettjének díszletora, s megkezdtek a János vitéz díszleteinek munkálatait is.

A végleges szereposztás szerinti Osvald Gyula, a Fővárosi Operettszínház bonvivánja éneklő a Szegedi Szabadtéri Játékokon a János vitéz címszerepét, a francia királyt pedig Bilicsi Tivadar alakítja. Osvald Gyula a Debreceni Csokonai Színházban volt vezető tenorista, majd az 1960-61-es színházi évadban a Fővárosi Operettszínházhoz szerződött. A színházi évadban többször nagy sikerrel szerepelt az Operaház egy-egy előadásában is.

Több mint 150 szakember és segédmunkás dolgozik a szabadtéri játékok felújítási munkálatain. A kivitelező vállalat műszakilag július 10-én adja át az igazgatóságnak a színpadot és a nézőteret. A hangosító beren-

zés munkálatai pedig július 15-re fejeződnek be.

Bakó József, a Szegedi Szabadtéri Játékok műszaki vezetője szerint a játékok díszleteihez mintegy 140 köbméter fát használnak fel idén, vasszerkezetben 3-4 tonnányi anyagot, vászonból pedig 6 ezer négyzetmétert.

A szabadtéri játékok iránti érdeklődés örvendős növekedésének egyik legérdekesebb adata, hogy a dolgozó parasztlak idén eddig mintegy 50 százalékkal több jegyet vásároltak az előadásokra, mint tavaly. A szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezet tagjai például 536 jegyet vettek. Nagy számban vásároltak jegyeket az algyői, a sándorfalvi tsz-ek. A szatymaziak — takarékszövetkezetükkel együtt — összesen 200-at, a kistelekiak 250-et. Szőregen, Rösztén, Mihálytelken és Kiszomboron is hasonló

mennyiségben vásároltak jegyeket a tsz-ek. A deszkiek eddig 350-et vettek.

Az ország más vidékein is több jegyet vásárolnak az idén a termelőszövetkezeti parasztlak. Jellemző például, hogy Isaszegről és Gödöllőről különvonattal utaznak majd a szabadtéri játékokra, jórészt dolgozó parasztlak. Sátorlajúhelyről két különautóbuszal mintegy 100-an, Gyuláról pedig három autóbuszal körülbelül 150-en jönnek Szegedre.

Nagymértékben megkönnyíti a dolgozó parasztlak utazását a Szegedi Autóközlekedési Vállalat szép kezdeményezése. Az igazgatóság ugyanis vállalkozott arra, hogy megfelelő számú jelentkező esetén külön autóbuszjáratokat indít Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyéknek azokba a falvaiba, ahol nincs vasútállomás, vagy ahova közvetlenül az előadás után nem lehet visszautazni Szegedről.

Megszüntetik a túlszűfolttságot a rendelőintézet orr-fül-gége szakrendelésén

Több panaszolták szerkesztőségünkben, hogy a Lenin körüti rendelőintézet orr-fül-gége szakrendelési túlszűfolttsága. Kevés óraszám rendelnek a szakorvosok és az így összetorlódt betegeket sokszor két-három óráig is kénytelenek várni, míg sorra kerülnek.

Különösen vonatkozik ez a délelőtti szakrendelésre. A rendelőintézetben a következőket tapasztaltuk:

Alig múlt nyolc óra de az orr-fül-gége szakrendelés előtt máris legalább harmincan várokoztak.

Mivel a vizsgálatok elég hosszadalmasak, igen nehezen fegy a várokozó száma, sőt inkább egyre növekszik az újonnan érkezőkkel. Sokan elszörnyednek a tömeg láttán és

lemondóan legyintve inkább továbbállnak.

Ez azonban nem megoldás, a betegség, a fájdalom néhány óra, vagy legfeljebb néhány nap múlva újra visszakényszeríti őket, s akkor ismét kezdenek előlről, esetleg súlyosabb bajjal a várokozást.

Dr. Gergely Győző főorvos, az intézet vezetőjével folytatott beszélgetés során kiderült, tudomása van az

orr-fül-gége szakrendelés túlszűfolttságról. Véleménye szerint is

a hosszas várokozást a kevés rendelési óraszám okozza.

Jelen esetben az orr-fül-gége szakrendelésre a rendelőintézet csak nyolcórás keretet tudott biztosítani. A panaszok nyomán a rendelőintézet vezetője felkereste az Egészségügyi Minisztérium illetékeit azzal a kéréssel, hogy

bővítsék a napi rendelési óraszámot.

Erre ígéretet is kapott, úgy hogy már megfelelő szakorvos is kiválasztottak erre a lehetőségre, dr. Béres Éva személyében, aki jelenleg a szegedi kórházban dolgozik. Amint megérkezik tehát az engedély az óraszám bővítésére,

új orrossal és hatórás rendelési idővel bővítik az orr-fül-gége szakrendelést, így az eddigi nyolc óra helyett 14 óráig is folytathatják a vizsgálatot. Ezzel a kómvészeket, takarítóként kezdték a munkát a budapesti tanfolyamról vizsztatért törzsgárda tagjai. A laktanya külső homlokzatán nem sok változott, belülről azonban azok a katonák sem ismernének rá, akik tovább-

„Hősi korszak” után, nehéz feladatok előtt a szegedi kábelgyár

Két év nem nagy idő. Egy gyár életében különösen nem az. De a Kábel- és Sodronykötélgyár szegedi telephelyének két éve mégis jelentős. Jelentős, mert Szeged első nagyobb és legújabb nehézipari létesítménye. Számunkra különösen kedves üzem, mert mi, szegediek úgy vagyunk, mint a család, ahol mindig a legkisebb gyermek a legkedvesebb. Ez a hasonlat is, mint minden más hasonlat természetesen nem lehet teljes. Ez esetben ugyanis nem a legkisebb gyermekek közé tartozik a Kábel- és Sodronykötélgyár, ha a legfiatalabb is. Munkáltszáma ma már meghaladja a 370 főt. A terv szerinti ideai termelési volumene eléri a 100 millió forintot. Ennél többet tavaly csak 11 szegedi üzem teljesített. A minisztériumi ipari vállalatok közül 11 pedig még sem közelíti ezt a teljesítményt. Szóval szegedi mértékkel mérve, ma már a közep-nagyságú üzemek közé számítjuk a kábelgyárat.

Jelentős fejlődés

A tervezett beruházás első lépésőjének befejezése után, 1962-ben érte volna csak el az üzem a 346 fős létszámot. Magától értetődő, hogy a 100 millió fontos évi termelési érték is jóval több, mint az eredetileg 1961-re tervezett érték. Az üzem ilyen mérvű fejlődésében érvényesült a szegedi pártbizottság törekvése, hogy minél előbb, minél több munkást foglalkoztassanak ebben az üzemen. Ez a törekvés találkozott a Kábel- és Sodronykötélgyár igazgatójának, Zentai Ernőnek és a gyár igen sok budapesti vezetőjének támogatásával. Így került a szegedi telepre a tervben nem is szereplő kábeldobgyártás, a mikro-szerelő lemezkesztés, a bányagyutacs-vezetékek gyártása, amelyek mindegyike létszámgényesebb gyártmányok, mint a műanyagizetelésű vezeték készítése.

Eltűnt a laktanya

A fejlődés jelentőségének mérvét az tudja igazán értékelni, aki látta annak idején, 1959-ben az egykori szegedi tüzelőraktanya épületét, aki látta az istállókat, pincéket, lakoskőbákat, ahol kőművesként, takarítóként kezdték a munkát a budapesti tanfolyamról vizsztatért törzsgárda tagjai. A laktanya külső homlokzatán nem sok változott, belülről azonban azok a katonák sem ismernének rá, akik tovább-

szolgálóként 5-6 évet töltöttek itt. Az átalakítások a főépületben lényegében befejeződtek. Még nem dolgoznak minden helyiségben. Néhány munkaterem még üresen áll, de két-három hét múlva már itt is megkezdődik a varniscső-gyártás. Az egykori istállókat nagy részéből raktárak, munkatermek lettek. A lovardák is átalakítás alatt vannak, még csak néhány hónap, s a szegedi tüzelőraktanya volt, nincs.

„Szülői” támogatással

Mindez azonban az éremnek csak egyik oldala. Mert, ha a gyár történetében a „hősi korszak” — ahogy egyes pesti vezetők mondják — jelentős tényező is, nagy lépés előre, de csak egy lépéssel. S ha a másikkal nem lépünk utána, természetesen nem haladhatunk előre. Ha nem is ezekkel a szavakkal, de értelemszerűen így fogalmazták meg két üzem pártbizottság tanácskozásán a kommunisták. A budapesti gyárban az üzem pártbizottság, Szegeden az alapszervezeti taggyűlésen foglalkoztak a »hogyan tovább«, méghozzá eredményesebben tovább kérdéseivel. A két pártbizottság nincs egymással alá- vagy fölérendeltségi viszonyban. Tagjaik, a kommunisták célja mégis egy: minél eredményesebben termelő üzemet »faragni«, s minél gyorsabban a szegedi telephely is. Egyik is, másik is határozottan törekszik a párt vidéki iparfejlesztési politikájának valóra váltásán a saját területén.

A »fogd-meg« idősorok, a rohamos építés, a semmiből gyárleltetés idősorokában dicséretre méltó munkát fejtettek ki a szegedi telep vezetői, munkásai. Néha már túl bátran és magabiztosan, önállóan lépkedtek, de mint a járt tanuló gyermeknek, a szegedi telephelynek is szükség van a »szülői« támogatásra. A kezdeti eredmények a dobüzem, a TMK Mihály, a műanyagizetelésű részleg üzembe állítása néhány problémát is hozott. Míg minden erővel a műszaki feladatok megoldását tartották szem előtt, háttérben maradt a munkaszervezés, a műszaki és szakmai továbbképzés. Ezek kezdetben nem jelentkeztek élesen, csak 1960 negyedik negyedében, amikor terv szerint több mint 10 millió forint értékű árut kellett gyártani.

A szegedi becsület megvédése

A kábelgyártás csak látványlag egyszerű munka, s a minőségre például nagyon kell ügyelni, mert ha innen selejt kerül ki, az emberek életét veszélyezteti. Ez a munka, sőt az egész szakma teljesen új, amelyet építés — ahogy mondani szokták — menet közben kell nemcsak megismerni, hanem alaposan megtanulni. S ez nem könnyű dolog, mert ez a szakma magában egyesíti a fém-, a vegyitechnológiát, a gépészetet, a villamosipa-

ri szakmát. Mindezek elsajátítása, a szegedi telep továbbfejlesztési problémáinak megoldása nemcsak egyszerűen szakmai kérdés, hanem a szegedi becsület megvédésének kérdése. Ez nem valami túlzott lokálpatriotizmus üzemi kinövés, hanem az az egészséges törekvés, amelynek minden kommunista vezetőt kell fűtenie, lelkesítenie a párt határozatait megvalósításában. Helyes és szükséges a szegedi becsület megvédése, de ez nem lehetséges a kábelgyár esetében a pestiek segítségével nélkül.

A továbbfejlődés gondoljai

A két pártbizottság tanácskozásán is erről beszéltek a felszólalók. Szegeden igényelték és kérték, Budapesten szorgalmazták s feladatokat szabtak meg a vállalat vezetői részére. Az osztályoknak át kell adni szakmai és vezetési tapasztalataikat a szegedieknek, s a tapasztalatcserének ki kell terjednie a párt, KISZ-és szakszervezetek közötti tapasztalatcseréire is. Már több héttel itt tartózkodott a gyárban Varga Sándor elvtárs, a gyár budapesti termelési osztályának vezetője. Most egy évre Szegedre költözött a műanyagizetelésű kábelgyártás egyik nagy tapasztalatokkal rendelkező mérnöke. Ez a segítségnyújtás találkozik a szegediek akarásával, törekvésével, s ez bizonyára rövidesen meghozza hasznát.

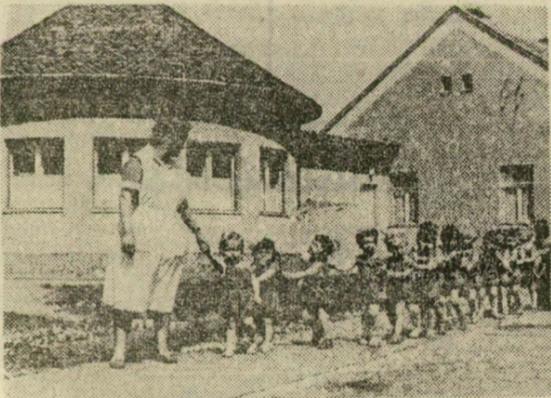
Mindez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a másik lábbal is előre lépjen a szegedi kábelgyár. De ez mégsem elég a továbbhaladáshoz. A város illetékes szerveinek is segítenők kell. Mert az üzem a tervezettnél egy évvel előbbre jár a fejlődésben, de a víz-, gáz- és gőzszolgáltatás a tervezett szinten mozog. A termelés emelkedett, a víz kevés. S amikor azt kéri a kábelgyáriak, hogy több segítséget nyújtsanak az illetékesek, akkor ne a tervet, hanem a tényeket, a további fejlődés problémáit vizsgálják. Ez vonatkozik a határozott kábelgyárban lakó parancsnokságra és felettes szerveire is. A gyár kinőtte már nemcsak a terv keretét, hanem a szociális és irodalmi helyiségeit is. Ezek végleges helye a ma még laktanyának használt épületrészben van. A szociális helyiségeket, az irodákat az első ideiglenes helyiségek után most újabb ideiglenes helyekre költöztetik. Ez azonban mind feleslegesen kiadott pénzbe kerül.

A gazda szemével

A kábelgyár fejlődése, további lépése több munkát, feladatot, több gondot és nagyobb felelősséget jelent. Tornyosulnak a nehézségek az üzem fejlődése elé, de ezek átléphetők, ha Budapesten, Szegeden az üzem vezetői, munkásai, a helyi tanács szervek, más vállalatok vezetői is jobban, a gazda szemével nézik a szegedi kábelgyár gondoljait.

Nagy Pál

Ujszerű bölcsődével nagyobbodott a mihályteleki napközi otthon

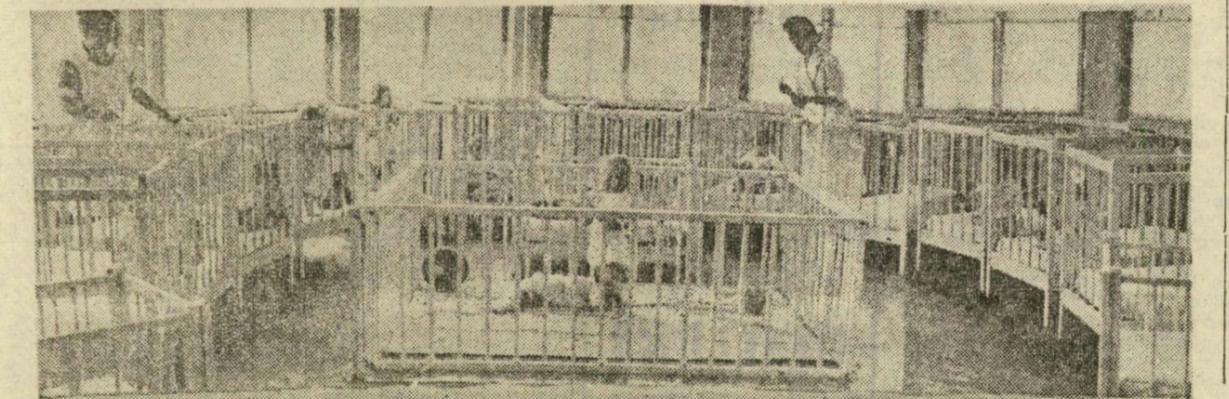

Joggal büszkélkedhetnek napközi otthonukkal a mihálytelekiek. Ilyen még a városban sincs, mondják az Új Élet Termelőszövetkezet tagjai. Valóban messze földön nem találni párját, a gyermekek e gyönyörű második otthonának. A falu orvosi rendelője volt az első olyan építkezés, amelyet többnyire társadalmi munkával hoztak létre. A napközi otthon építésénél is igen sokan és sokat segítettek. Most ez az otthon újabb résszel nagyobbodott. A falu orvosa, dr. Fülöp Pál ötlete alapján köralakú épülettel bővítették. Ebben helyezték el a bölcsődét.

Felső képünkön az új épületrész látható az előtte elhadó gyermek »vonatszerelvénnyel«.

Alsó képünkön a köralakú terem a nagyablakú falak mentén körben elhelyezett ágyacskákkal. Úgyesen kihasználják a középső, világos térséget is.

(Somogyi Károlyné felv.)

Gépesítették a gyümölcsősvagonok berakását Szatymazon

A szatymazi vasútállomásról, a Csongrád Megyei MÉK Vállalat gyümölcsősvagonok telepéről a szezon kezdete óta éjjel nappal indítják az édes gyümölcsrel megrakott vagonokat a nyugat-európai államokba és az ország távoli részeibe. A szállítást eddig nagymértékben nehezítette, hogy a vagonokba a gyümölcsősvagonok emberrel erővel, kézzel kellett berakni, sok idő telt el, míg egy-egy vagon újtárra indulhatott.

A SZÖVOSZ igazgatósága és a Csongrád Megyei

MÉK Vállalat vezetői most segítettek ezen a problémán. Négy csehszlovák gyártmányú korszerű rakodógépet állítottak itt munkába, s ezzel mintegy a felére csökkent a gyümölcsősvagonok rakodási ideje. Egy-egy gép egyszerre 60 ládat szállít a vasúti kocsihoz, s az ajtóhoz emeli azokat. Utána csak a szortírozást kell kézi erővel végezni. Ezek a rendkívül hasznos gépek a szatymazi gyümölcsősvagon befejeződése után a makói horgonygyors, s zavartalan exportálásához nyújtanak majd értékes segítséget.

KISS LAJOS:

Gondolatok az irodalmi kritikáról

I.
Írók és kritikusok sokféleképpen magyarázzák és értelmezik a kritika feladatát és szerepét. Ez azt hiszem természetes is. Hiszen, hogy ki mit vár a kritikától, ez nagyon sok mindentől függ. Egyéni ízlés, műveltség, barátság és különböző érdekek befolyásolhatják, sőt megszabhatják az írók és kritikusok gondolkodását, ítéletét. De legerősebben ható tényezők — ezt a tapasztalat igazolja — mégis a világnézet, a politikai szándék és felfogás. Az ún. egyéni ízlés, az érdekek és a baráti szolidaritás is majdnem mindig a világnézet, a politikai gondolkodás alapszínét tükrözi. A színhatás más lesz, de a lényeg azonos marad. Eppen ezért, tehát amikor a kritika szerepéről vitatkozunk vagy egy-egy kritika jellegét boncolgatjuk, mindig azt kell kutatnunk, hogy az egyéni ízlés prizmáján milyen filozófia, milyen világnézet sugárzik át. A kritikus legtöbbször nem mondja ki közvetlenül, hogy mit tart a világról, hogy miként ítéli meg kora és társadalmi lényeges kérdéseit. Az ő módszere az elemzés, a magyarázás és az értékelés. Sokszor úgy érezzük, hogy egyéni képességeit, gondolati és ítéleterejét mutatja meg csupán, amikor a bírált mű problémáinak tárgyatit követi, s eredményként mintegy tárgyilagosan elemzi azokat. A mű hálózatán mozog előre, s az ítélet is, amit kimond, úgy tűnik, kizárólag annak feszültségétől kapja életét és létjogosultságát. Természetesen ez így is van. De a bíráló mégsem közömbösen áll szemben a művel. Ízlése, világnézete segítheti az igazság felismerésében és kimondásában, de el is térítheti attól. Tehát egyetlen kritikus gondolata sem szűzen, világnézeti töltés nélkül szegődik a bírált mű problémáinak nyomába. Ezt feltétlenül tudnunk kell, amikor a kritika tárgyilagosságáról és tudományosságáról vitatkozunk. A tudományosság nem pártatlan objektivitás. A tudományos kritika lényege a pártos ítélet. Az igazsággal egybehangzó osztálypártosság. Az objektivitásnak a kritikában is igaz tartalmat kell kapnia. A kritikus ítél, méghozzá az igazság nevében. Vajon milyen értéke lehet itt az eklektikus gondolatnak, a kiegyenlítő magatartásnak, az okos gyávánságnak, a körültekintő szimatnak? Semmilyen. Ezek nem a tudományosság jellemzői és kritériumai. Az ilyen gondolkodás és magatartás nem a kritika tudományosságát szolgálja, hanem ellene konspirál. Nem kétséges, hogy a kritika tudományossága összefügg a kritikus világnézetének tudományosságával.

Annak az elemzésnek, amit a Központi Bizottság mellett működő Elméleti Munkaközösség készített kritikánk helyzetéről — lényegében ez a fő tanulsága. Úgy szólva minden felsorolt példája azt bizonyítja, hogy a rossz kritikák mögött vagy tudatlanság, szakmai igénytelenség, vagy magas színvonalú szakmai tudás, de alacsony színvonalú elméleti igény rejlik. Feltűnt egyfajta szellemi kételtűség is. Vannak, akik a marxizmus vizében úszkálnak. De egy-két tempó után kifáradnak, lélegzétvételre a régi partokon evickélnék vissza. A tézisek azt bizonyítják, hogy a hibákat többségükben nem a rossz szándék szüli, hanem az elméleti igénytelenség, az áltudományosság, s az a magatartás, ami mindennek alapját képezi.

Egyszóval: a kritika tudomány. Olyan tudomány, amelynek objektivitása fokát a benne kifejeződő világnézet is jelzi. A tudományosság támpontja és mércéje itt is a marxizmus világnézete. Vannak, akik azt mondják, ez jól van így, de talán a művészetek és az esztétika területén elég volna hallgatólagosan tudomásul venni ezt. El kell ismernünk, hogy az elfogadásnak — vagy talán az elhárításnak — ez a gráciája rendkívül tapintatra és finomságra vall, de semmiképpen sem egyezik a marxizmus szellemével. De nem egyezhet a tudományosság szellemével sem. Ezek a széplelkek valahogy úgy képzelik el, hogy az irodalomtörténet, az esztétika, a kritika az a leányka, aki szézségsége tudatában magasan hordja fitos és tudományos orrockáját. És mit csinál a filozófia? Mint egy aszfaltbetyár, addig követi ezt a jobb sorsra érdemes erényes leányzót, míg az megunja a molesztálást és beadja a derekát. Igen, vannak, akik így féltik ezt a leányzót és legszívesebben zárdába vezényelnék, hogy megóvják a kiértésléstől. Ez az áltudományosság természetesen a tudomány nevében védekezik az élettől, az igazságtól.

De találkozunk olyanokkal is, akik az élet nevében védekeznek a tudományosság ellen. Nemrég írók társaságában vitatkoztunk a kritikáról. Szóba került ott is a tudományosság problémája. Egyik kiváló írónk jobb belátásra akart bírni és azt tanácsolta, hogy a tudományossággal nem kell törődnöm, elég ha szeretem a népem. Ez hozzásegíti — úgy mond — a kritikust, hogy jó bírálatot írjon. A tanácson azóta sokat gondolkodtam. S úgy találok, hogy a jó kritika megírásához a népszerűségi rendkívül kevés. Igaza van tanácsadómnak, az íróknak szeretnie kell népét. De egy népet igazán csak okosan és tudatosan lehet szeretni. A majomszerűségi a családban is kártékony lehet. A felnövő gyerekek nem mindig há-

lával fizetnek érte. S nem hiszem, hogy a nép és a történelem is sokra tartja az őszinte, de oktondi majomszerűségeket. A kritikus nem lehet kuruzsló, aki az őszintős népszerűségi pókhálójaival győgyít. Orvosnak, tudósnak kell lennie, aki szentimentális érzések nélkül operál.

Sok szó esett az utóbbi években a bírálat módszeréről. Milyen mértékben legyen szókimondó? Nevelő, kiméltelen, ajnározó, határozott és még sok-sok jelző utal rá, hogy mindenre képes a mi kritikai irodalmunk. Nos, melyik kritikus magatartás használna legjobbat az irodalomnak és az egyes íróknak is? Meggyőződésem, hogy a határozott és elvi kritika. Tudom, ez nem könnyű feladat. Látszólag egyszerű dolognak tűnik az elvi módon való tevékenykedés. De nem az. Elsősorban gondolati és erkölcsi teljesítmény. Másodsorban szívós és következetes harc. Mondjuk meg őszintén, nagy ez a két követelmény. Csak az képes ilyen magatartásra, aki nap mint nap tisztában van önmagával. Aki elég bátor és felkészült arra, hogy vitába szálljon a maradiságot védő ízléssel, hagyományjal és tekintéllyel. Harcolni pedig nem könnyű. Az ellenfelek nem mindig tartják tiszteletben a lovasiasság szabályait. Az elvi véleményre nem mindig elvi módon válaszolnak. S az is előfordul, hogy az őszinte, szókimondó bírálatra orvtámadót kiáltanak. De mindez nem lehet ok a kritikai opportunizmusra, egyfajta »társadalmilag elviselhető« langymeleg bíráló magatartás kialakítására. A szocialista társadalomban is vita szüli meg az igazságot. S akinek igaza van, esélye is van a győzelemre. Csak küzdenie kell.

Természetesen a kritikus igazsága soha nem a kétszerkettő négy igazsága. Nincs módja ilyen egyszerű tételek kimondására. Igazuk van az íróknak, amikor elvetik a sommás ítéleteket, s azt követelik, hogy »mondj meg, amit én nem tudok«. Tehát a kritikus is legyen alkotó. Ez pedig azt írja elő, hogy tudással, elméleti felkészültséggel, de elfogultság és előítélet nélkül közelítse meg a műveket. »Az értékelés alapja egyedül a mű legyen« — mondja a pártállásfoglalás. Egy adott mű keretén belül hogyan élt lehetőségeivel az író — ezt kell a kritikusnak eldöntenie. Természetesen elemző módon, megértve és követve az alkotót biztos útjain és a szakadékokon át is. A kritikus munkája fáradságos felderítő expedíció. Nem elég a felülnézetből formált ítélet. Középről, alkotói beleéléssel kell tanulmányozni a mű minden lényeges és lényegtelen alakulatát, jelenségét. A műalkotás igazi újjáteremtője a kritikus. Ha ezt a munkát nem végzi el, csak szentenciák kimondására lesz képes. Az ilyen bíráló módszer nem nevezhető tudományosnak. De elvinek sem. A bíráló elvi ségét és a bíráló elemző módszert nem lehet különválasztani.

Vannak, akik nem tartják többre a kritikus munkát, mint szerencsés esetben hivatalos dicséret, kevésbé szerencsés esetben pedig hivatalos gancsoló tevékenységnek. Ez a helyezés a rossz kritikának köszönhető. Pedig a jó kritikus tudós és művész egyszerre. Szabolcsi Miklós az Írószövetség taggyűlésén arról beszélt, hogy az írók egy része színvonalasan tudja forgatni a bíráló tollat is. Ezek az alkotók — szerinte — sokat tehetnek a kritikai irodalmunk színvonalának érdekében. En is azt hiszem, vannak ilyen alkotók. De sajnos, ők is majdnem olyan fehér hollóként jelennek meg minden korban, mint a lila és a próza nagy tehetségei. Nehéz lenne számon tartani azoknak az íróknak a nevét, akik például csak az utolsó 50 évben »belekontárártak« az irodalomtörténetírás és a kritika munkájában. S milyen könnyű számon tartani azt az 5-6 valóban kiemelkedő nevet, aki ezeken a területeken is jelentősen alkotott. Babits, Gábor Andor, Ilyés Gyula, Németh László. Talán lehetne még egy-két nevet találni. De ez már nehéz feladat volna. S mit mutat ez a névsor? Hogy kiváló alkotói tehetségekkel, s nagy kulturális gondolkodókkal állunk szemben. Az ő példájukkal csak azt akarom bizonyítani, hogy mindig sokat nyert az irodalomtörténetírás és a kritika, ha a tudósfelkészültséghez az alkotói tehetség, a művészi érzékenység is társult. Tehát azt hiszem, hogy mai irodalomkritikánk is nagyot lökne, ha egy-két kiváló író a kor igényének megfelelő tudományos felkészültséggel nyúlna a kritikusai tollhoz. De felkészültség nélkül nem megy. Az idézett írók tarsolyából sem hiányzott az elméleti tudás, a gondolatok fegyvere. Csak az másfajta volt. A szellemi harcok 20-30 évvel ezelőtti arsenáljából való. Azóta nemcsak a technikai, hanem a szellemi fegyverek is forradalmasodtak. A gondolat hagyományos fegyverei ma már nemcsak a marxizmussal szemben elégtelenek, hanem mint kisegítő, támogató erők is hovatovább kiöregsznek mellőle. Ezt tudnia kell minden íróknak, akik kritikusai tollhoz nyúl. Sajnos ma még nem mindenki érti e követelményt. Erre mutat a tudománytalan, világnézeti gyengeséges recenzioik gajdoló sokasága is. Természetesen ezért nemcsak az írók a felelősek, hanem azok a kritikusok is, akik a kritikát egyszerű véleménynyilvánításnak tekintik.

Kinek mibe kerül?

»Mennyibe kerül egy 1680 forintos rádió?« címmel írtunk arról, hogy az Állami Kereskedelmi Felügyelőség árdragútlán érte Oláh Jánost, a Kárász utcai 29-es villamossági bolt egyik ipari tanulóját, valamint Szalma Istvánt, a Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat szakmunkását, akivel Oláh összejátszott, és így az 1680 forintos tranzisztoros rádiók eladásán száz forint illetéktelen hasznot szereztek.

Azóta Oláh János túljutott a szakmunkásvizsgán, Szalma István pedig kifizette az ÁKF által kirótt 200 forintos pénzbüntetést. Igaz, Oláh Jánost a fegyelmi tárgyaláson az iparitanuló-iskola és a Kiskereskedelmi Vállalat egyetértésben ötödfokú fegyelmi büntetésben részesítette, ami nyilvános figyelmeztetést jelent. A róla szóló körövény kiadását azonban egyre csak halasztották.

A cikk címére emlékezve, valóban nem találós kérdés, hogy mennyibe kerül egy 1680 forintos rádió. Már korábban is kiderült, hogy a vásárló számára esetleg sokba: a száz forinttal is többbe a kelleténél. De akik megkísérelték drágábban adni, azoknak a kelleténnél bizony kevesebbe! Ilyen »szigorral« nehéz lesz gátat vetni a visszaéléseknek.

„INTERPRESS FOTO 1960” KIÁLLÍTÁS KINABAN

Pekingben június 28-án megnyitották az „Interpress Foto 1960” kiállítást, amelyet az NDK Újságíró Szövetsége a Nemzetközi Újságíró Szövetség megbízásából állított össze. A kiállítás Berlinben 1960 áprilisában nyílt meg, majd bemutaták a Szovjetunióban is. Harmenkét ország fotóriporterének több mint 400 fotóművét állították ki. Pekingben két héig lehet megtekinteni a kiállítást, melyet utána Sanghajban mutatnak be.

Idegenforgalom

Természetbarátok a Fehértón

Gyógyiszapra nyilvánították a Maros-iszapot

— Ez adta a feltételezést — mondja Batka doktor —, hogy gyógyhatású iszappal van dolgom. Igazolni kellett Batka doktor feltételezését. Ki kellett vizsgálni az iszapot. A Földtani Intézet kutatójának, Csajághy Gábornak tanulmánya szerint a Maros iszapjának szemcsoösszetétele ideálisabb, mint a világhírű olasz gyógyiszapé, a battagliai Fangóé. A Geofizikai Intézet vizsgálta az iszapban található nyomelemeket, s megállapította, hogy rádióaktív tulajdonságai is rendelkezik. Tanácskoztak az iszapról az Országos Reuma- és Fürdőügyi Igazgatóság, az Országos Hidrológiai Társaság munkatársai. Vizsgálat vizsgálatot követett, s az Egészségügyi Minisztérium Tudományos Kutató Intézetének szakvizsgálatai alapján a Maros-iszapot gyógyító célra megfelelőnek találták, s gyógyiszapra nyilvánították.

A napokban látott napvilágot az Egészségügyi Minisztérium kiadványa, mely szerint a makói Maros-iszapot gyógyiszapra nyilvánították. Ebből az alkalomból kerestük fel dr. Batka Istvánt, az iszap első felfedezőjét. Mondja el, milyen úton jutott el az iszap gyógyító felhasználásáig. — A Maros az erdélyi érc-hegységből hatalmas mennyiségű törmelékkel hoz magával. A folyó évente 8 és fél millió köbméter hordalékot hord a Tiszába. Törmelékét fokozatosan lerakja, előbb a nagyobb, durvább szemcsészetűt, később — így a makói szakaszon is — a lebegő iszapréteget. A Maros makói partján egy-egy áradás után 100 mézsa szám áll az iszap. A lakosság már évtizedek óta ösztönösen használja reumas megbetegedések ellen ezt az iszapot.

A gyógyiszapot már két éve használják, sikerrel, a szegedi fürdőben. S most megindult Magyarország valamennyi fürdőhelyére az iszap szállítása (Hévíz kivételével). A készlet olyan nagy, hogy az iszap külföldi értékesítésére is gondolhatunk.

K. M.

Rádióműsor

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO

4.26 Rákóczi induló. 4.30 Hírek. 4.35-7.59 Vidáman, frissen. Közben: 5.00 Falurádió. 5.30 Hírek. 6.20 Néhány perc tudomány. 6.59 Időjelzés. 7.00 Hírek. 7.10 Új könyvek. 7.30 Műsornaptár. 7.59 Időjelzés. 8.00 Műsorismertetés. 8.08 Technikai szünet. 8.10 Operatőrbeszélgetés. 8 óra 55 Edesanyanyelvünk. 9.00 A kekeség kecskés tündér. Mesejáték. 9.45 Fűvészené. 10.00 Hírek. 10.10 Napirend. 10.15 Brahms: D-dúr hegedűverseny. 11.00 Déli harangszó. 12.15 Gítár, nap, tenger... 13.50 A szomszéd pohár. 14.00 Ravel-művek. 14.20 Emberek sorsáról döntenek... 14 óra 30 Esztrádzene. 15.00 Hírek, közlemények. 15.08 Időjárásjelentés. 15.10 Blaháné. Reszletek. 15.35 József Attila versei az ügyész előtt. 16.05 Egy falu — egy nota. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek, külpolitikai kérdésekre válaszolunk. 17.15 Zenekari muzsika. 17.45 Lányok, asszonyok... 18.00 Népi zene. 18 óra 40 Ifjú figyelő. 18.59 Vers és dal. 19.05 Zsolnai Hédi énekel. 19.54 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti krónika. 20.25 Verdi-ciklus. Rigoletto. A szü-

netben: 22.00 Hírek. 22.15-22.20 Galoppversenyeredmények. 22.25 Táncezeny. 23.10 Táncezeny. 24.00 Hírek. 0.10 Kórusmuzsika. 0.30 Himnusz.

PETŐFI-RÁDIO

5.00 Reggeli zene. 6.30 Műsornaptár. 6.50 Torna. 8.00-8.10 Hírek. 14.00 Időjárás- és vállalatjelentés. 14.15 Burka Sándor kiadványok. 14.30 Hangverseny a stúdióban. Közben: 15.10-15.20 A külföldi sajtó hasábjairól. 16 óra Hírek. 16.05 A mindentudó Turi János. Jelenet. 16.30 Operatőrbeszélgetés. 17.15 A monopóliók és a demokrácia harca Lattin-Amerikában. 17.30 Táncezeny. 18 óra Hírek. 18.05 Hangverseny a stúdióban. 18.30 „Az élet gyökere”. 18.40 Operett-dalok. 19.00 Hírek. 19.05 Furtwängler a művésztől. 19.45 Rádióaktív elemek az élő szervezetben. 19.55 Szovjet népek zenéjéből. 20.20 Előszóval — muzsikával. Közben: 21.00-21.05 Hírek. 23.00 Hírek. 23.15 Műsorzárás.

Televízióműsor

18.00 Bajnai gyermekjátékok. 18.20 A kis hegedűs. 18.45 Szünet. 18.55 A jövő hét műsora. 19.00 Lányok, asszonyok. 19.40 TV-híradó. 20.00 A gyűlölet adatai. Angol bűnügyi film. 21.35 Hírek.

Áramszünet

Az Áramszoigálató Vállalat közli, hogy 1961. július 7-én 6-14 óráig a Gogol utca, Bolyai utca, Dani utca, Földvári utca, Honvéd tér, Zászló utca, Bathványi utca, Április 4 útja, Bécsi krt., Lumumba utca, Szivárványi utca, Móra utca, Londoni krt. által bezárt területen, valamint Újszegeden a Temesvári krt., Széregi út, Vedtőltes által bezárt területen

áramszünet lesz

Apróhirdetések

FIGYELEM! Az OFOTÉRT

VÁLLALAT szegedi, (Lenin krt. 42. sz. alatti boltja)

szemüveg-szaktoltta,

a Karász utca 14. szám alatti boltja

foto-szaktoltta

alakul 1961. július hó 10-től kezdődően.

Nagy aruválaszték! Pontos kiszolgálás!

OFOTÉRT

Függönytisztítás rá-mára feszítve Dugasz kelmeftestő vegytisztítással, Tápellátás 7. x3533

Társbérleti 3 nagy-szobás, komfortos lak-somom eszerélnem 2 kisebb szobásra. — „Gáz fontos” jel-ligere a kiadóba. x3585

Magánház eladó Új-szegeden, hidközeli-ten, Erd. Szechenyi tér 8. Gladics ház-felügyelőnél. x4496 SZE.

Eladó enyvező bak-kok, gyalupadszori-tok Bárka utca 8. x4618

Rékamé, fotel, ág-y-betét készítését, já-vítását vállalom. — Sajka u. 12. Dúdas kártyos. x4618

Raktóban ötszazas sarkótelek gyönyörű-gyümölcsösök el-á-dó. Erd. Baktó. Hidverő u. 23. 3505

Magannak és ottho-nomnak gondozónő-gyümölcsösök el-á-dó. Erd. Baktó. Hidverő u. 23. 3505

Börkabaját most alakította, javítas-sa vízhatlan festé-szel 40 éve fennálló műhelyemben. Csor-dás bőrruhakészíté-ster. Szent Miklós utca 7., Felsőváros. x4647

Veszek konyhakre-dencet, pároságya-kat, vaságyakat, — asztalokat, székeket, rekamé, sezlong — (hibásat is.) Lenin krt. 19. x4627

„Pengeot” személy-gépkocsit aron alól el-á-dó. Szentes, Szil-va utca 2 a. 6821

Megbízható magá-nos asszony szeretne el-helyezkedni gyermek vagy beteg mellé és egyszerűbb háztar-tást is elvegezne. — azonnalra. Szeche-nyi tér 16., házme-ster. 4671

Veszek ágycakat. — Konyhakredencet, — sezlong, asztalt, re-kamé, székeket, — aságyat (hibásat is). Kossuth Lajos sgt. 32. 3629

Műszerkészítést ki-segítő munkára fel-veszek. Szántó mű-szerész, Kigyó u. 3584

Elveszett „Körösi”-strandon egy kar-óra. Becsületes meg-találó illo jutalomba részesül. Marx tér 17., házfelügyelő. x3591

Általános iskolai ta-nulóknak nyári tanítá-sát, vizsgakészíté-sét vállalom. Aján-latokat „Biztos viz-sza” jellegű Karolyi u. hirdetőbe ké-rem. x4688

Kombináltszékreny-, új, díofurnéros, po-litűros eladó. Pári-zi krt. 6., asztalo-s-nál. 4673

Nagy macskakat vesz a Gyógyszertá-ni Intézet. 4675

Egy jó állapotban levő kétszemélyes kajak eladó. Táró-lási hely biztosítva. — Szent Mihály u. 7. asztalosnál. 4593

Gyümölcsfacsemete-nevelés rekordidő alatt

A szegedi járás fiatal termelőszövetkezeteinek gazdái több ezer hold új gyümölcsös telepítését tervezik a következő években. A korszerű nagyüzemi telepítésekhez az egészséges, fejlett facsemeték százezreire van szükség. Az újszegedi Hala-dás Tsz fakszervezetei már most készülnek ezeknek az igényeknek teljes kielégítésére. Mint képzünk is mutatja, különösen szépek a tavaly augusztusi szemzésű csonthéjas gyümölcs-csemeték. Az új szemzések tavasztól idáig 120—140 centiméter magas hajtásokat neveltek. Ezek a kis fák őszig még további 100—110 centimétert növekednének, ha... A kertészek azonban nem engedik. A fiatal, pár hónapos leendő fatörzsek hegyét levágják, s a fákot arra kényszerítik, hogy így közép-nagyságú törzsmagasságban oldalágaikat is kinövezzék már az idén. Az oldalhajtások nemcsak kinőnek az őszi lombhullásig, hanem szépen megerősödnek. Így a kertészek a szokásos két év helyett egy év alatt állíthatnak elő a szemzés után koronás cseresznye- és meggyfacsemetéket. Ezzel nagyon sokat megtakaríthatnak eddigi önköltségeikből. Jó ez a gyümölcsöstelepítésre készülő termelőszövetkezeteknek is, nem gátolhatja telepítési terveik végrehajtását a facsemetehiány.

Idén is több milliót fordítanak a szegedi iskolák tatarozására

A nyári szünet ellenére most az iskolákban szorgos munka folyik. Míg a tanulók táboroznak, vagy egyéb szórakozással töltik a vakációt, a szegedi építőipari vállalatok dolgozói szépítik, csinosítják az iskolákat. Idén több millió forintot fordítanak ismét erre a célra. A Tömörkény Leánygimnáziumban például háromszáz-ezer forintért

iparművészeti tanműhelyt építenek.

Az alagsorban kialakítandó helyiség nagyban elősegíti a politechnikai oktatást. A Rigó utcai nevelőotthon — ahol az állami gondozásban tanuló fiatalok élnek — szintén nagyot fejlődik ősze. Másfél-száz ezer forintot költenek a belső felújításra, s a jövő évben az épület külső homlokzata is megszépül. A siketnémák nagykorúit intézetére már tavaly nyáron fél-millió forintot költöttek. Most

az óvodai rész felszerelését bővítik.

s tatarozzák az intézetet. Az újszegedi Ifjú Gárda otthon saját építőrészlegével fejlesztli az épületet. Felújítják, korszerűsítik a műhelyeket, valamint az alkalmazott lakásokat.

Megújult termék, új padozat, új kályhák várják a Radnóti gimnazistákat az őszi iskolaév kezdetén. Kilencszáz ezer forintot költenek

a folyosók, tantermek festésére.

s a tanuláshoz szükséges szemléltető eszközök beszerzésére. A Rózsa Ferenc Gimnáziumban az elavult csatornázást hozzák rendbe. A több mint negyven éves berendezés már beomlással fenyegetett és veszélyessé vált, ezért most nyáron kétszáz ezer forintot költenek a javítására.

Jut pénz az általános iskolákra és az óvodákra is. Az első kerületben például a Gutenberg utcai leányiskola alakul át a szünetidőben.

Teljes belső felújítást végeznek, azonkívül a pin-cében politechnikai raktárt létesítenek. Válaszfalak építésével két tanteremből

kulturális helyiséget létesítenek.

s újabb mosdókagylókat szerelnek fel. Politechnikai műhellyel is gazdagodik ez az iskola, ahol az ősszel — mivel vegyes iskolává alakítják át — a fiúk és lányok a fém-, fa- és papírpapírral ismerkednek, varrással, horgolással is foglalkoznak. Az első kerületben még

hét iskolára négyszáz ezer forintot költenek, az óvodákat pedig közel száz ezer forint költséggel kímésszelik és mázolják a nyáron.

A Dugonics-iskola két éves fejlesztése kezdődött meg. Részben idén, részben pedig jövőre

nagy építkezést bonyolítanak le

ebben az iskolában. Két új tantermet, egy műhelyter-

met kapnak a tanulók, s természetesen a hozzávaló felszerelést.

Több százezer forintot fordítanak a második és a harmadik kerületben is az iskolákra és az óvodákra a nyáron. A Kossuth Lajos sugárúti óvoda férőhelyét például úgy növelik, hogy

átalakítják a korábbi óvónői lakást.

Ugyanakkor az épületben teljes fődémcsere történik végre, a hozzátartozó festéssel, mázolással együtt. A Szilléri sugárúti óvoda új betonkerítést kap, hasonlóan a béketelepi és a Hétvezér utcai is — sőt az utóbbi helyen átszerelik a villanyvezetékét is.

A kivitelező vállalatok külön felajánlották: őszig, mire megkezdődik az új tanítási szezon, elkészülnek a munkáival.

Közérdekű kérdések:

Miért felelős a bérlő, ha nála romlik el a kölcsönzött háztartási gép?

Szegeden is egyre több háziasszonynak válik hasznos segítőtársává a gép. Sokan takarékosan élve beszereztek már a legszükségesebb elektromos háztartási gépeket, mint például a mosógépet, parkettkefélért, porszívót. Aki azonban még nem jutott el idáig, az a Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalat szegedi fiókjánál bérel egy-egy alkalomra háztartási gépet. Ezek a háziasszonyok kérésrel fordultak szerkesztőségünkhez: írjuk meg, milyen esetekben terheli a bérlőket felelősség, ha használat közben romlik el a kölcsönzött gép. A választ a Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalat dolgozóitól kaptuk meg.

— Szinte állandóan használatban vannak gépeink és mindennap más-más házi-

asszony kezelésében. Eppen ezért — bár nagy gondot fordítunk a gépek karbantartására — mégis előfordul, hogy a kölcsönzött gépek használat közben elromlanak. Minden egyes elektromos háztartási gépre külön szabályzat van, aszerint kell eljárunk.

— A mosógépnél például természetes elhasználódásnak minősül, ha a motorkeverő tárcsatengely, csapágy, ékszíj, fedélgumi, gumiláb, gumikábel, kapcsolói, illetve keverőtárcsa elkopik. Ezekért nem terheli felelősség a bérlőt, de azért sem, ha motorleégés történik, s az a relé beragadásától származik. A bérlő csupán azért felelős, ha a motorleégés túlterhelésből, illetve nem az előírt feszültség használatá-

A fizikai és szellemi dolgozók között egyre többen tekintik közös ügynek s így saját ügyüknek is üzemiük, vállalatuk, sőt más üzemek feladatait, gondjait s részt vállalnak belőle. Ezek az emberek időt és fáradságot nem kímélve gyakran éjszakákon át dolgoznak valamely feladat megoldásán. Hiba, hogy nem minden esetben tűznek célokat az emberek elé, nem dolgozzák ki időben az újítási feladatterveket. Ahol pedig vannak ilyen feladatok, azok megvalósítására nemigen mozoghatnak.

A SZEGEDI KENDERFONÓGYÁRBAN évek óta eredményes az újítómunka szervezése. Nemcsak a vállalati, szakszervezeti újítási megbízottak, hanem a vállalat vezetői is eredményesen támogatják az újítómunkát, sőt külön jutalmazzzák is a legfontosabb feladatok megoldását. Az üzem lapja, a Vörös Cséve legutóbbi számában részletesen ismerteti az újítási feladattervet. Ebből közlünk mi is részleteket, hogy ezzel tapasztalatot adjunk más üzemek vezetőinek, s hogy egyúttal a szakemberek segítségét kérjük e feladatok megoldásához.

A feladatok között szerepel a fonodai szalaghulladék csökkentése. A Szegedi Kenderfonógyárban ugyanis az előfonodai nyújtógépeken viszonylag sok szalaghulladék keletkezik, amely károsan hat a fonási önköltségre. A hulladék főleg a túmező utáni nyújtóhengerpárnán keletkezik a szalagszakadáskor. Feladat: olyan automatikus, vagy mechanikus szalagőr, illetve leállító berendezés elkészítése, amely szalagszakadás esetén a gépet leállítja. Ezzel sok szalagot takaríthatnának meg, s javulna a szalag minősége is. Újítási díjon felül az újítót 1500 forint jutalomban részesíti a vállalat vezetősége.

A SZÁRITÁSI TECHNIKÁK KEN is fő cél a hulladék csökkentése. Itt gyakori a nyújtóhengerpár és a villaszár közötti szakaszon szál szakadás. Az elszakadt szál vagy felcsavarodik, vagy átcsapódás adódik, amely gyakran komoly minőségi és termelési zavarokat idéz elő. Olyan fonalórberendezés megszerkesztése a feladat, amely fonalszakadások az előfonaladagolást megszünteti. Újítási díjon felül ezer forint jutalmat ad a vállalat vezetősége.

A műanyag a kenderfeldolgozó iparban is egyre használatosabb lesz. A Szegedi Kenderfonógyárban is arra törekednek, hogy minél több helyen alkalmazzák a műanyagot, amely jobb, mint az eddigi használatos anyagok. Az előfonodai nyomóhengereket bőrrrel vonják be. Ez egy év alatt jelentős üzemi költséget igényel. Emellett gyakran előfordul, hogy a bőr felülete felszedi a kender elemi szálait. Az újítási feladattervben most azt a célt tűzték ki, hogy a gyártás szempontjából meg-

Újítási napló

A szomszédok is segíthetnek a feladatterv megvalósításában

A SZÁRITÁSI TECHNIKÁK KEN felül műanyagborítású nyomóhengereket készítenek. Az újító feladata olyan műanyag beszerzésére vonatkozó ötletek, javaslatok kidolgozása, amely szalagnyújtás és fonástechnikai szempontból a célnak megfelelő. Ezer forint jutalmat adnak újítási díjon felül.

A SZÁRITÁSI TECHNIKÁK KEN tökéletesítése a kenderfeldolgozó iparban is fontos probléma. Jelenleg nem tudják még tökéletesen biztosítani a matringok egyenletes és optimális szárítását. A szárítóban levő fonalakat szubjektív megítélés alapján ellenőrzik, s ez sok esetben minőségi zavart okoz. Feladat: olyan szárítási technológia kidolgozása, amely a szárítás terén jelenleg fennálló zavarokat és hiányosságokat megszünteti. A feladattervben megjegy-

zik, hogy az újító figyelme terjedjen ki szervezési intézkedésekre, új munkamódszerekre, vagy esetleg a szárítás optimális fokának műszeres vizsgálatára. Újítási díjon felül 500 forint jutalomban részesítik az újítót.

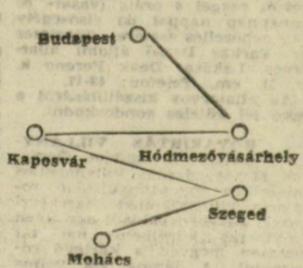
A vállalat főként segédanyagként műanyagokat alkalmaz. A műanyagoknak számtalan alkalmazási területük van, például az egyrészes fonócsevék. Most az újítóknak azt a feladatot adták: igyekezzenek megoldani az egyrészes csévék műanyagból való készítését. A feladattervben felhívták az újítók figyelmét, hogy hasonló kísérletek már voltak, a műanyagok merevsége miatt azonban a mintacsévék törtek vagy nehezek voltak. Újítási díjon felül ugyancsak 500 forint jutalomban részesítik az újítót.

ÍME A FELADATOK. Bizonyára akadnak kenderfonógyáron kívüliek, »szomszédok« is, akik eljuttatják majd javaslataikat, gondolatukat a Szegedi Kenderfonógyárba a maguk hasznára, az üzem és az ország javára.

„Megy a gyűrű vándorútra...”

De megy ám! Csak hogy kúpoló kemencék képében. S mivel a cím gyermekdal idéz, álljon itt egy mese is. Volt egyszer két kúpoló kemence. Mindkettőt a Gábor Áron Vasöntőde gyártotta ez-előtt még négy évvel, a Hódmezővásárhelyi Mérleggyár részére. Mert akkoriban úgy volt, hogy kapnak egy kis öntődét. De nem úgy lett! Három évig eszegette a rozsdá, ölegette a fű az udvaron, amikor — talán a hétéfű sárkány, talán a KGM Erősáramú Berendezések Igazgatósága volt, ki tudja, — átirányította őket Kaposvárra. Hej, megörült ennek a két kúpolóska! Ámde hiába, mert hamarosan kiderült, hogy ott sem veszik hasznukat. Eppen egy esztendője pihenték az utazás fáradságait, amikor az előbb említett illetékesek közül valamelyik értesítette a Szegedi Vasöntődét, hogy mivel közeledik az üzem korszerűsítésének ideje, menjenek el értük, s hozzassák ide. Vesztükre el is hozták. Két nap sem telt bele, mikor megtudták: a bővítés után olyan gyártmányokat készítenek majd, melyekhez nem kell kúpólökemence. Ez alig egy hónappal ezelőtt történt, de már megérkezett az új intézkedés is. Most majd Mohácsra kell küldeni a kemencéket.

Íme: a négy év alatt megtett út:

Es megy a gyűrű vándorútra. Igaz, még nem volt Sopronban, sem Békéscsabán, Miskolcon, meg Székesfehérváron, Szolnokon vagy Kiszvárdán. Még szerencse, hogy akad vasöntőde elég az országban!

Olyan szép mese ez, hogy kár elrontani epés megjegyzésekkel. Hogy például az évek óta kihasználatlan gépek értéke egyenként 800 ezer forint, s hogy a szállítási költség sem kevés éppen, ami már eddig terheli. Kaposvártól Szegedig »mindössze« 24 ezer forintért hozta el négy forgószármolyos, egy pótkocsi és két közönséges TEFU tehergépkocsi. A meseben nem illenek bele olyan kifejezések sem, mint »népgazdasági érdek«, »bűnös nemtörődomség«, és hasonlók. Legfeljebb a »happy and« okaért lenne jó, ha egyszer mégis megjelenhetne a nyilvánosság előtt azok neve, akiket felelősség terhel a két kúpólökemence szomorú vándorútja miatt.

Fehér Kálmán

Változatlanul nagy a sikere Szegeden az OTP-hitelakciónak

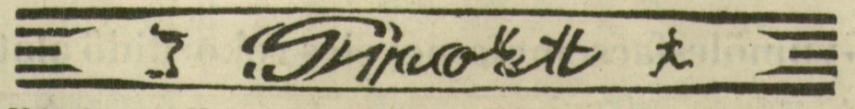
A lakosság kérésére még 1959 márciusában lehetővé tették, hogy több nagyobb értékű árucikket lehessen vásárolni OTP-hittelvéltre. A részletakciónak azóta is nagy sikere van és az OTP Csongrád megyei fiókja Szeged területén például az 1961-es első fél év alatt 937 hitellevelet adott ki csaknem 4 millió forint értékben. Jelenleg a következő árucikkek vásárolhatók hitelleveltre:

Rádió és zeneszekrény minden olyan típusban, amelynek fogyasztói ára meghaladja az ezer forintot.

Televíziós készülék minden kisképernyős típusban. Valamennyi belföldi készítményű magnetofon és lemezjátszó, valamint varrógép minden típusban a táskagép kivételével. Járművek közül jelenleg Berva moped, Pan-ni robotgő, 350 köbcentiméteres IZS motorkerékpár, Budai és Buda 170 köbcentiméteres csónakmotor kapható részletfizetésre. Ezenkívül a fényképezőgépek csaknem valamennyi fajtá-mind, valamint villanyboylerok és hangszerek vásárolhatók még a hitelakció keretében.

Röviden

Népfrent Kupa-mérkőzések

Kecskés marad a Vasutas edzője

A szegedi járási labdarúgó szövetség az idén már harmadszor rendezte meg a Hazafias Népfrent Kupa-mérkőzéseket. Az idén tizenegy csapat nevezett. A közelmelket a Közép-európai Kupa-mérkőzésekhez hasonlóan kieséses rendszerben bonyolították le. Az első forduló már lejátszották és ennek alapján Rószke, Ásotthalma, Szatymaz, Algyó, Deszk, Tiszaszeged és Pusztamérges jutott tovább.

Vasárnap játsszák a második forduló első mérkőzéseit. Ennek során Algyó Szatymazsal, Deszk Tiszaszegeddel, Pusztamérges pedig Ásotthalommal Pusztamérges ellen találkozik. A visszavágókra jövő vasárnap (július 16-án) kerül sor, amikor a mostani vendégcsapatok lesznek majd a pályaválasztók. Rószke csapata ebben a fordulóban erőnyerő.

A Szegedi VSE vezetősége az 1961/62. bajnoki évre a labdarúgó első csapat edzői teendőinek ellátásával Kecskés Jánost bízta meg. A tartalékcsoportnak Laczi Ferenc, az ifjúsági csapatnak Bójtós János lett az edzője.

Az első csapat csaknem teljes egészében együttmaradt. Új játékosokat igazoltak, többek között Rábait a SZEAC-ból, Karsait a Széregi Rákócziól és Sajtoszt a Ruhagyárból.

Az ősszel az NB III-ban szerepelnek. A felkészülést a csapat a Totó Kupában való részvétellel kezdi meg. Első mérkőzésük ennek keretében a Kecskeméti TE jóképességű NB III-as csapatával lesz vasárnap Újszegeden a SZAK-pályán 5 órai kezdettel. Ezen az új játékosok is szerepelnek majd a vasutas-csapat színeiben.

Jól sikerült a lengyel túra

Egy hét múlva kezdi meg edzését a SZEAC

A SZEAC NB I-es labdarúgó-csapat most rövid pihenőjét tartja. A lengyelországi túráról való hazatérésük után Kertes Mihály, a csapat intőzője elmondotta a tapasztalatokat, hogy az 14-es repülőn érkeztek Varsóba Budapestre 1 óra 20 perces menetidővel. A lengyel fővárosban szívélyesen fogadták az együttest, majd autóbusszal folytatták útjukat. A mérkőzéseken — mint a Dél-Magyarország is hírül adta — jól szerepelt az együttes, amelyben a két új játékos, Baló és Tanács is bemutatkozott. A négy találkozóhoz három megnyertek, egy mérkőzésen pedig döntetlenül végeztek. Rendkívül szívélyesen és barátságosan fogadták őket mindenütt. Piotrkowban meglátogatták a textilműveket is, ahonnan üzenet hoztak a Szegedi Textilművek dolgozóinak. Gazdag programot biztosítottak a csapatnak annyira, hogy külön edzésre nem is volt idő. Jelentős levezető túra volt egy hét alatt a négy mérkőzés, amelyen az új játékosok is sikeresen szerepeltek.

Több szervek is így döntöttek — a vendégcsapat még ebben a hónapban eleget tesz az előreláthatólag július 23-án szerepel a lengyel NB I-csapat intőzője elmondotta a tapasztalatokat, hogy az 14-es repülőn érkeztek Varsóba Budapestre 1 óra 20 perces menetidővel. A lengyel fővárosban szívélyesen fogadták az együttest, majd autóbusszal folytatták útjukat. A mérkőzéseken — mint a Dél-Magyarország is hírül adta — jól szerepelt az együttes, amelyben a két új játékos, Baló és Tanács is bemutatkozott. A négy találkozóhoz három megnyertek, egy mérkőzésen pedig döntetlenül végeztek. Rendkívül szívélyesen és barátságosan fogadták őket mindenütt. Piotrkowban meglátogatták a textilműveket is, ahonnan üzenet hoztak a Szegedi Textilművek dolgozóinak. Gazdag programot biztosítottak a csapatnak annyira, hogy külön edzésre nem is volt idő. Jelentős levezető túra volt egy hét alatt a négy mérkőzés, amelyen az új játékosok is sikeresen szerepeltek.

HOGYAN TIPPELJÜNK?

- Győr—Csepel 1
- Diósgyőri B.—Szálitók 1 x
- B. Spart.—Kecskemét x 1
- EVTK—Bp. Előre 2 x
- Székérv.—Egyetértés 1
- Cegléd—Elektromos 1
- Jászberény—Vác 1
- Kistext—K. Lombik 1 x
- Bp. Spart.—Oroszlom 1 x
- Csillaghegy—Esztergom 1
- Ujlaki FC—III. ker. x 1
- Csongrád—Orosháza 1

A pótmérkőzéseken a hazai csapatok győzelme várható.

Szegedi motorcsónak-versenyzők sikerei

A Szegedi MHS három motorcsónak-versenyzője részt vett a Budapesti és a Siófoki rendezett országos versenyen. Mindhárom a 250 cm-es sportgépek osztályában indultak.

Budapesti és Siófoki is Becsi Balázs győzött, Kertes Mihály második, dr. Kovács Béla pedig harmadik lett. Tehát mindegyik szegedi helyezést ért el, megelőztek a legjobb fővárosi és vidéki résztvevőket.

Négy magyar az élen az NDK-beli öttusa versenyen

Az NDK-beli nemzetközi öttusa-versenyen szerdán az úszást bonyolították le, s ebben a számban az első két helyre svéd sportolók kerültek — Balczó elé. Csapatban is a svédek bizonyultak jobbnak, ennek ellenére nagy a magyar fölény az egyéni és csapat összetettben is. Egyéniben például a négy magyar foglalja el az első négy helyet.

1. Balczó (magyar) 4166 pont.
  2. Nagy (magyar) 3810 pont.
  3. Dr. Török (magyar) 3655 pont.
  4. Földi (magyar) 3603 pont.
  5. Stenmaln (svéd) 3549 pont.
- Csapatban:**
1. Magyarország 11 011 pont.
  2. Svédország 10 111 pont.
  3. NDK 9823 pont. (MTI)

MA LABDARÚGÓ-MÉRKŐZÉS

Az országos edzésbajnokság során ma Csongrád megyei Erdőgazdaság—Hárosi (Pest megyei) Falemezűművek labdarúgó-mérkőzés lesz az UTC-pályán 3 órai kezdettel.

DÉL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt szegedi bizottságának és Szeged m. i. város tanácsának lapja
Megjelenik hetente kivételével minden nap.
Szerkesztő a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő Nagy István
Szerkesztőség: Szeged, Sztrálin sétány 10. Telefon: 35-35. 30-03. 40-80. Eiszakai telefon 35-06.
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Kovács László
Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 3. Telefon: 35-00. 31-16.
(Beküldött kézirat nem örvönk meg és nem adjuk vissza.)
A lapot nyomja a Szegedi Nyomda Vállalat, Szeged, Károly utca 9.
A lapot árusításban és előfizetésben a Csongrád megyei postahivatalok terjesztik. Előfizetési díj egy hónapra 11 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.

Szegedi Építőipari Vállalat azonnali belépésre felvez

kőműves és segéd-munkásokat

Jelentkezés a vállalat munkügyi osztályán, Mikszáth Kálmán utca 1. 4672

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk és nagynyanya,

JÓVÁNY GYÖRGYÉ
Káti Viktória

f. hó 2-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 7-én 14.30 órakor a Gyevi-temető ravatalozójában.

2680 Gyászoló család

JÓVEDELMEZŐ PECSENYEKACSA-NEVELÉS

Hat hét alatt 2,4 kilogrammos pecsenyekacsák, 10 000 forint tiszta nyereség — így fest a mihalyleteki Új Élet gazdáinak az idei pecsenyekacsa-nevelés eredményeiről szóló mérlege. Az ezres állományból 979 kacsát mint elsősztályú arut vásároltak meg tőlük a Barneval. Összesen 41 ezer 500 forintot kaptak az állományért és ebből 10 ezer 800 forint volt a tiszta nyereség. A mihalyleteki szövetkezet gazdák máris azon gondolkodnak, ha sikerül elegendő férőhelyt készíteni, jövőre mintegy 7-8 ezer pecsenyekacsát nevelnek.

Sanzon- és táncdal-est. A Szegedi Nemzeti Színház KISZ-alapszervezete fiatal művészek fellépésével szanzon- és táncdal-estet rendezt meg, csütörtökön este 7 órai kezdettel a Kamaraszínházban. A műsort Makai Péter, a színház KISZ-alapszervezetének titkára rendezte. A műsornak fellép: Lehoczy Zsuzsa, Földi Teri, Gortva Irén, Farkas Edit, Csongor Klári, Király Levente, Kovács János, Karlóczy Ferenc, Marosi Károly és a Kristályzenekar.

Katasztrófális felhőszakadás zúdult hétón és kedden Japánra. A felhőszakadás — amely két héten belül immár a második — áldozatainak számát még hozzávetőlegesen sem tudják megállapítani. Kedd délig 11 halálesetről, 11 eltűntről és 12 súlyos sebesültről érkezett jelentés. Az első felhőszakadás során 248 ember vesztette életét, sok százan pedig megsebesültek.

Csehszlovákiában ez évben egyetlen gyermekbénulásos megbetegedést sem jelentettek, holott az 1956-60-as években átlagban 120 eset fordult elő az első hat hónapban. A veszélyes betegség megszűnése annak köszönhető, hogy Csehszlovákiában, akárcsak Magyarországon, minden veszélyeztetett korú gyermek Sabin-cseppeket, vagy védőoltást kapott.

EPÜL A LETT SZSZK ELSŐ ATOMREAKTORA

Salaspilce közelében épül a balti szovjet köztársaságok első kísérleti atomreaktora, amely a Letti Tudományos Akadémia kezelsében működik majd. Az eredetileg 1000 kilowatt kapacitásra tervezett reaktor tervei módosították, s így a tudósok 2000 kilowatt kapacitású reaktort kapnak majd nagy jelentőségű kutatóműködésükhez. Az új atomreaktor előreláthatólag a Szovjetunió Kommunista Pártja XXII. kongresszusa megnyitására napján helyezik működésbe.

Argentína szocialista ifjúságának értekezletét, amely most folyik Buenos Airesben, a küldöttek határozottan sikrázalltak a forradalmi Kuba mellett. A küldöttek az értekezlet tiszteletbeli elnökvé választották Fidel Castrót.

Amerikai vegyészeknek sikerült a vízhatlan pamutanyagok minőségét még tovább javítani. Eljárásuk teljesen újszerű: nem a kész pamutanyagot impregnálják, hanem olyan pamutrostokat „tenyésztnek”, amelyek már nyers állapotban jóformán semmi vizet nem vesznek fel és ezért eleve vízhatlan szövetet lehet készíteni belőlük. Az új anyag az eddiginél porózusabb, vagyis jobban biztosítja a levegő keringését is.

A Magyar Írószövetség meghívására több mint három hete tartózkodik hazánkban két kínai író, Jüen-po költő és Hu-khó drámaíró. A vendégek szerdán az Írószövetség székházában találkoztak a magyar írókkal, költőkkel. A találkozózn Tolnai Gábor, az Írószövetség ügyi bizottságának elnöke üdvözölte a kínai írókat, majd Jüen-po és Hu-khó beszámoltak magyarországi élményeikről, tapasztalataikról.

Gyümölcs-szőlőtermesztési szakmunkásképző tanfolyam indul az idén Balástyán, Szatymazon, Zákányszéken és Ullesem. A szaktanfolyam előadói a kecskeméti és a ceglédi mezőgazdasági kísérleti intézetek kutatói lesznek.

Az angol pénzügyminisztérium kedden bejelentette, hogy június folyamán 47 millió fontsterlinggel (azaz 131 millió 600 ezer dollárral) csökkentek Nagy-Britannia arany- és valutataraléka.

A MISSISSIPPI állambeli Jackson város bírja újabb öt „szabadságutast” ítélt börtönlátásra, akik, mint ismeretes, az Egyesült Államokban egyre nagyobb terjedőben terjedőnek. Az elmúlt mástfél hónap alatt letartóztatott „szabadságutastok” száma 173, közülük százötöt már börtönbe vetettek.

A Londoni Kereskedelmi Kamara háromtagú küldöttsége Budapestre látogatott, hogy folytassa a Magyar Kereskedelmi Kamarával azokat a tárgyalásokat, amelyeket Kallós Odón, a Magyar Kereskedelmi Kamara elnöke Londonban kezdeményezett. A kereskedelemfejlesztés módjainak megvitatása után meggyeztek abban, hogy a Londoni Kereskedelmi Kamara magyar tagozatát fog létre, s ezzel egyidejűleg a Magyar Kereskedelmi Kamara brit tagozatát nyit meg. Mindkét tagozat törekedni fog arra, hogy hozzájáruljon különböző szolgáltatásokkal a két ország közötti kereskedelem fejlesztéséhez. Az angol küldöttség szerdán elutazott Budapestre.

Közlemények

A Városi Balettskola az 1961-62. tanévre szóló beiratkozásokat 1961. július 4-től július 15-ig tartja du. 4-7 óráig. A beiratkozás helye: Zászló utca 2. szám. Minden érdeklődőt szeretettel vár a balettskola igazgatósága.

hogy igen, a múlt héten odaát járt Rótfalván, bizonyos szolgálatokat tett olyan embereknek, akik korábbi években vele tettek jót. Mondják, hogy újra aknákat raknak le, s bizony az életével játszik, aki megkísérlé átlépni a határt. Ez nyugtalanította először. De aztán arra is gondolt, hogy ha Varsandán a hatóságok őrizetébe kerül, neki is kellemetlensége támadhat; megtudják, az iskolában mit mondanak majd a kollegák, de főleg Barabás András. Jóformán háromszor sem beszélte negyszemköztt ezzel az emberrel, de — akarta, nem akarta — egyre sürűbben vette észre, hogy igazgatója beleavatkozik az életébe. Nem úgy, hogy dirigálja, utasításokat ad, megtilt valamit. Egyáltalán nem is szölt még soha Magda magánéletéről, talán fogalma sincs, hogyan él, nem is érdekli. És mégis kezd beleszólni mindenbe. Magda egyre gyakrabban kapja rajta magát, hogy ha valamit elhatároz vagy tesz, nyomban felöltik benne: mit szólna ehhez Barabás? Mit szólna az igazgató, ha meglátná őt, mondjuk moziban vagy valami táncos helyen a fekete férfivel. Tudja róla, hogy asszony, hogy nincs elválasztva az urától, s most ismeretlen emberrel mutatkozik állandóan. No, ez az új tanárnő is szép példát mutat tanítványainak! Lassanként leszoktatta magát arról, hogy Varsandánnal nyilvánosan mutatkozzon.

A férfi egy ideig szó nélkül beleegyezett mindenbe — hisz öröm volt, négy fal közé bújni ezzel a drága kis asszonnyal —, de aztán idegeskedni kezdett. Szóval tette, hogy talán szégyell vele mutatkozni. Elvégre nem leprás. És ha valaki jó az ágyban, miért teher a nyilvánosság előtt?

Hosszabb szöcsaták kezdődtek, amelyek vagy Magda sírásával és a férfi bocsánatkérésével végződtek, vagy pedig — később már — azzal, hogy Varsandán sértve elrohant az asszony lakásáról.

Decemberben — még a téli szünet előtt — behívatta Barabás. A férje iránt érdeklődött. Tud-e róla, levelez-e vele, kap-e hírt felőle? Úgy veszi észre, Magda az utóbbi hetekben ideges, amit meg is lehet érteni.

Elengedhetetlen volt, hogy ekkor ő maga ne kezdjen beszélni Paál Ferencről. Mintegy elemző visszaemlékezés és lelkivizsgálat is volt ez, mert bizony eddig önmaga előtt is kerülte a témát. Hogy ki is volt hát voltaképpen a költő, milyen érdekek és erők sodorták bele az októberi eseményekbe. Hogy mit várhatott tőlük Paál Ferenc, s mi lehetett végeredményben a politikai meggyőződése.

S amikor vallomásában idáig jutott, hogy tudniillik igazán boldog még sosem volt életében, egyszerre megdöbönt. Csaknem felszisszent a felismerés szúrásától: most sem az! Most, Varsandán karjában, szerelmében sem az, mert a torkát a legintimebb percekben is összezserítja az ismeretlen görcs.

A vallomás mégis megkönnyebbítette. S a végén — kissé fátyolos szemmel kérte az igazgatót, felejtse el, hogy feltárta előtte magánügyeit, bajait.

(Folyt. köv.)

SOMFAI LÁSZLÓ:

HÁROM STÁCIÓ

(77.)
Az első napok után — amikor új állásban töltött — fokozatosan valami különös kettősség alakult ki Magdában. Ha az iskolában volt, az óráin, üres idejében a kényelmes berendezett tanári szobában, az énekszertárban vagy karének óráin, váratlanul előtörtte a forróság. Ilyenkor megállt a keze vagy a szava egy pillanatra, és a fekete bőrű Varsandán Géza arca jelent meg előtte. Ekkor futni szeretett volna hozzá, a karjaiba, bebújni vele együtt a párnák és paplanok forró ölébe. Rettenetes szenvedély hajszolta nap-nap után ehhez a férfihez. Annyi családias és üresség után végre valami, ami robbanásszerűen rontott rá, sodorta el, töltötte meg. Igen csinos hónapos szobát kapott, modern bútorú, világos, kellemes lakást. Ha csak az utca végéhez ért, megdöbönt a szíve. Hisz benne látta Varsandánt, ha nem volt ott, akkor is. Minden szék, amelyen ült a férfi, minden tárgy, amit kezével vagy tekintetével megérintett, róla beszélt.

De ha vele töltötte az idejét, nemegyszer elvagyott tőle. Különös viszony volt ez. Varsandán a szerelem olyan forróságával rontott a fiatal asszonyra, aki tanulatlan, tapasztalatlan, alig megkezdett volt ezen téren, hogy lenyűgözte őt. Intim perceik ezer tízka gazdagság is volt, meg teher is.

Egyre ritkábban mutatkozott a férfivel, szinte ösztönös óvatosságból. Otthon főzték a feketét, hazavitték a cukrászütéményt, húsokat, gyümölcsöt. Egyre kényelmletlenebbé vált a számára, hogy kartársai kérdéseire bizonytalan és szófukar válaszokat adjon férjét illetően. Elő kellett jönnie kendőzés nélkül a tiszta igazsággal. S Paál Ferencről, a költőről többen hallottak, mint gondolta volna. Mégis, mi lett vele, miért szökött Nyugatra, s ő miért nem követte? Ezek után — már mint nevelő sem mutatkozhatott nyilvánosan férfivel. Magda zavarba jött volna, ha valaki megszólítja ilyen kérdésekkel: ki ez az ember, mit keres itt, mik a további terve, miből él, hol dolgozik? Nehéz kérdések, de Magdában — egyelőre még csak öböne — már fel-felütödték. Meddig megy ez így? December eleje, s Varsandán időnként el-elutazik ismeretlen helyre, aztán széles jökedvvel vagy agyoncsigázottan, letörve visszaérkezik, s folytatódik minden: forró ölelés, egy életre szóló nagy szavak, feneketlen szenvedély és bújkálás, bújkálás. Aztán egyszer, egészen önkéntelenül, egy zsebből kihullott pénztárca árulásából Magda rádöbben, hogy ennél az embernél tömteletlen pénz van! Tíz-zerek. Honnan? Kie ez a pénz? Erről a férfi soha nem beszélt előtte. És nemesak magyar pénz, de dollár is! E nap után, kissé kényezeredetten, elmondta Magdának,